

ОДИТЕН ДОКЛАД **№ 0600101123**

**за извършен одит на отчета за изпълнението на бюджета
на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г.**

Настоящият окончателен одитен доклад е приет с Решение № 467 от 26.10.2023 г.
на Сметната палата (Протокол № 40)

СЪДЪРЖАНИЕ

Част първа.....	4
РЕЗЮМЕ.....	4
Част втора.....	7
ВЪВЕДЕНИЕ.....	7
1. Основание за извършване на одита.....	7
2. Информация за одитираната организация.....	7
3. Одитиран период.....	7
4. Предмет на одита.....	7
5. Цели на одита.....	8
6. Обхват на одита.....	8
7. Критерии за оценка.....	8
8. Одитни стандарти, приложени при одита.....	8
Част трета.....	9
КОНСТАТАЦИИ.....	9
I. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г.....	9
II. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г.....	10
III. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.....	10
1. Приходи и трансфери.....	14
1.1. Здравноосигурителни приходи.....	15
1.2. Неданъчни приходи.....	17
1.3. Получени трансфери от Министерство на здравеопазването.....	17
1.4. Трансфери от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г.....	19
1.5. Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост.....	19
1.6. Получени средства от Агенция за социално подпомагане по § 7 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г.....	19
2. Разходи и трансфери.....	20
2.1. Разходи.....	21
2.1.1. Текущи разходи.....	21
2.1.1.1. Разходи за персонал.....	22
2.1.1.2. Издръжка на административните дейности.....	22
2.1.1.3. Здравноосигурителни плащания.....	23
2.1.1.4. Плащания от трансфери от Министерство на здравеопазването.....	34
2.1.2. Придобиване на нефинансови активи.....	37
2.1.3. Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи.....	37
2.2. Предоставени трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК.....	38
2.3 Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето).....	39
3. Бюджетно салдо.....	39
Част четвърта.....	39
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	39
Част пета.....	39
ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ.....	39
Опис на приложенията към Одитен доклад № 0600101123.....	41
Приложение № 1.....	42
ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД.....	57
СТАНОВИЩЕ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА.....	60

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АСП	Агенция за социално подпомагане
БЗС	Български зъболекарски съюз
БЛС	Български лекарски съюз
БМП	Болнична медицинска помощ
ЗБНЗОК	Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса
ЗЗ	Закон за здравето
ЗЗО	Закон за здравното осигуряване
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЛП	Лекарствени продукти
МДД	Медико-диагностични дейности
МИ	Медицински изделия
МЗ	Министерство на здравеопазването
МС	Министерски съвет
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НРД	Национален рамков договор
НС на НЗОК	Надзорен съвет на Националната здравноосигурителна каса
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ПИМП	Първична извънболнична медицинска помощ
РМС	Решение на Министерски съвет
СИМП	Специализирана извънболнична медицинска помощ

Част първа

РЕЗЮМЕ

Извършен е одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за 2022 г.

Националната здравноосигурителна каса е юридическо лице със седалище гр. София и осъществява задължителното здравно осигуряване, което включва управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за заплащане на здравни дейности. Органи на управление на НЗОК са Надзорният съвет (НС) и управителят на НЗОК. Националната здравноосигурителна каса изготвя бюджет, който е финансов план за набиране и разходване на паричните средства, отделен е от държавния бюджет и се приема с годишен Закон за бюджета на НЗОК (ЗБНЗОК).

За постигане целите на одита са изследвани процесите по изготвяне, одобряване, структуриране и съдържание на отчета и отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. и състоянието на системите за финансово управление и контрол (СФУК) в тях, които са оценени спрямо изискванията на правната рамка; както и степента на изпълнение на показателите по отчета спрямо утвърдените със ЗБНЗОК за 2022 г. и предходния отчетен период.

При одита е установено:

Спазени са изискванията на правната рамка относно изготвянето и одобряването от НС на НЗОК на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.

От управителя на НЗОК е представен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. (на хартиен и електронен носител) в Сметната палата в нормативно определения срок.

Не е спазено изискването на чл. 30, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) за внасянето на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет (МС) в Народното събрание.

Към датата на извършване на одита, отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г., не е приет с решение на Народното събрание, с което не е спазена разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗЗО.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. съответства по структура и съдържание на ЗБНЗОК за 2022 г. Отразените в отчета приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените.

В ЗБНЗОК за 2022 г.¹ са планирани приходи от здравноосигурителни вноски, трансфери за здравно осигуряване, неданъчни приходи, трансфери от Министерство на здравеопазването (МЗ) и трансфери от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г. в общ размер на 6 116 305 хил. лв. Отчетените приходи и трансфери са в размер на 6 419 321 хил. лв., което е с 303 016 хил. лв. (4,9 на сто) повече от заложеното в ЗБНЗОК за 2022 г.

За 2022 г. общият размер на отчетените приходи и трансфери е с 517 888 хил. лв. (8,8 на сто) повече спрямо отчетените през 2021 г.

Отчетените приходи от здравноосигурителни вноски в размер на 3 803 454 хил. лв. са с 1,2 на сто повече от планираните в ЗБНЗОК за 2022 г. Отчетените трансфери за здравно осигуряване за 2022 г. в размер на 2 161 949 хил. лв., представляват 36,2 на сто от отчетените здравноосигурителни приходи по бюджета на НЗОК за 2022 г.

Отчетените неданъчните приходи са 27 610 хил. лв. и са повече от планираните със ЗБНЗОК за 2022 г. с 4 448 хил. лв.

Получените трансфери от МЗ са в размер на 354 094 хил. лв. и са с 247 523 хил. лв. (232 на сто) повече от планираните 106 571 хил. лв. със ЗБНЗОК за 2022 г.

¹ обн., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., доп., ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г., изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г., доп., ДВ, бр. 62 от 05.08.2022 г.

Получените трансфери от МЗ за финансиране на разходите са разпределени за: лекарствени продукти (ЛП) – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от 33; дейности за здравнонеосигурени лица по чл. 82, ал.1, т.1а, 2, 3а и 6б от 33; суми по чл. 37, ал. 6 от 33О; дейности във връзка с лечението на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от 33 и на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от 33; медицински изделия (МИ), помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване; допълнителни разходи за дейности, свързани с COVID-19, както и за заплащане на медицинска помощ на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от 33О, оказана до влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на 33О².

През 2022 г. са получени трансфери от МЗ по чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците.

За срока на обявена извънредна епидемична обстановка поради епидемично разпространение на заразна болест по чл. 61, ал. 1 от 33 чрез трансфер от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г. се осигуряват средства на изпълнителите на болнична медицинска помощ (БМП) за изплащане на допълнителни трудови възнаграждения на медицинския персонал за всеки месец.

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г. трансфери от централния бюджет по чл. 5 от закона са в размер на 72 255 хил. лв., като към 31.12.2022 г. са отчетени 72 205 хил. лв.

През 2022 г. е получен трансфер от Министерство на труда и социалната политика (МТСП) в размер на 9 хил. лв. за възстановяване на извършени от НЗОК разходи за възнаграждения и осигурителни вноски по сключен между НЗОК и Агенцията по заетостта договор за наемане на безработно лице.

От Агенцията за социално подпомагане (АСП) по реда на § 7 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на ЗБНЗОК за 2022 г. са получени целеви средства в размер на 5 177 хил. лв., които не са планирани в ЗБНЗОК за 2022 г. и не са включени в отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.

Със средствата от приходите и трансферите се покриват разходите за: здравноосигурителни плащания за отделните видове медицинска помощ, договаряна с изпълнителите, сключили договори с НЗОК; издръжка на административните дейности по здравното осигуряване; медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност; закупуване на медицински дейности, включително осигуряването на ЛП и МИ за тях, определени в закона за бюджета на НЗОК за съответната календарна година и други разходи.

Със ЗБНЗОК за 2022 г.³ са определени разходи и трансфери в размер на 6 116 305 хил. лв., а отчетените са 6 373 916 хил. лв., което е с 257 611 хил. лв. (4,2 на сто) повече от планираните със закона и надвишават с 516 594 хил. лв. (8,8 на сто) отчетените през 2021 г.

През 2022 г. с 5 решения на Надзорния съвет и с 13 докладни записки, утвърдени от управителя на НЗОК, са извършени промени на бюджета на НЗОК, като е използван планирания резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи в размер на 177 429 хил. лв.

За текущи разходи със ЗБНЗОК за 2022 г. са предвидени 5 933 875 хил. лв., които включват разходи за: персонал; издръжка на административните дейности; здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ.

Отчетените текущи разходи за 2022 г. са в размер на 6 369 438 хил. лв. (в т.ч. 141 925 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и са със 7,3 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2022 г.

² обн., ДВ, бр. 32 от 2022 г.

³ обн., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., доп., ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г., изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г., доп., ДВ, бр. 62 от 05.08.2022 г.

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г. здравноосигурителни плащания са в размер на 5 678 270 хил. лв. и заемат най-голям дял от текущите разходи – 96,6 на сто, както и най-голям дял – 93,7 на сто от общо разходи и трансфери.

Отчетените здравноосигурителни плащания са в размер на 5 942 416 хил. лв. и са с 210 344 хил. лв. (3,7 на сто) повече спрямо определените със ЗБНЗОК за 2022 г.

През 2022 г. са отчетени 689 541 хил. лв. здравноосигурителни плащания повече спрямо отчетените през 2021 г., като увеличението е с 13,1 на сто.

С най-голям относителен дял в общия размер на здравноосигурителни плащания са разходите за БМП и плащания с трансфер от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г. – 49,2 на сто, следвани от разходите за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната – 25,7 на сто и за специализирана извън болнична медицинска помощ (СИМП) – 6,9 на сто.

Със ЗБНЗОК за 2022 г. за здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, са планирани средства в размер на 92 900 хил. лв. или 1,6 на сто от планираните здравноосигурителни плащания, като с извършените през 2022 г. промени по бюджета на НЗОК средствата са увеличени с 54 168 хил. лв., а отчетените средства са 141 701 хил. лв.

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г. средства за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица са в размер на 25 000 хил. лв. С извършени през 2022 г. промени средствата са намалени с 16 368 хил. лв. (с 65,5 на сто). Отчетените средства са в размер на 8 632 хил. лв. (в т.ч. 368 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и представляват 0,1 на сто от всички отчетени здравноосигурителни плащания.

Отчетените плащания от трансфери от МЗ са 342 489 хил. лв., което е с 221,4 на сто повече от предвидените в ЗБНЗОК за 2022 г. - 106 571 хил. лв.

За придобиване на нефинансови активи със ЗБНЗОК за 2022 г. са приети средства в размер 5 000 хил. лв. Отчетените разходи са 4 474 хил. лв. или 10,5 на сто по-малко от планираните със закона.

През 2022 г. средствата от резерва, включително за непредвидени и неотложни разходи по бюджета на НЗОК в размер на 177 429 хил. лв., са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

През 2022 г. са отчетени трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК в размер на 141 925 хил. лв.

Със ЗБНЗОК за 2022 г. бюджетът на касата е приет с балансирано бюджетно салдо, а в края на годината е отчетено положително бюджетно салдо в размер на 45 405 хил. лв.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК за 2022 г.

През одитирания период състоянието на системите за финансово управление и контрол в изследваната област е добро.

Част втора

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание за извършване на одита

Одитът е осъществен на основание чл. 5, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 6, ал. 5 и чл. 38, ал. 1 от Закона за Сметната палата, одитна задача № 360 от Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2023 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-06-01-011 от 05.07.2023 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

2. Информация за одитираната организация

Националната здравноосигурителна каса е юридическо лице със седалище в гр. София и се състои от централно управление, 28 районни⁴ здравноосигурителни каси и техни поделения.⁵

Националната здравноосигурителна каса осъществява задължителното здравно осигуряване, което включва управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за закупуване на здравни дейности. Задължителното здравно осигуряване предоставя пакет от здравни дейности, гарантирани от бюджета на НЗОК.⁶

Бюджетът на НЗОК е основен финансов план за набиране и разходване на паричните средства на задължителното здравно осигуряване и е отделен от държавния бюджет.⁷ Приема се със ЗБНЗОК за съответната година и отчета за изпълнението му се приема от Народното събрание.

Органи на управление на НЗОК са Надзорният съвет и управителят.⁸ Съгласно ЗЗО управителят на НЗОК организира и ръководи оперативно дейността на НЗОК в съответствие със закона, правилника за устройството и дейността на НЗОК и решенията на Надзорния съвет, който осъществява контрол върху оперативната дейност на управителя по изпълнението на бюджета и дейността на НЗОК.

Управителят на НЗОК е първостепенен разпоредител⁹ със средствата на НЗОК.

За одитирания период отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор носи проф. д-р Петко Салчев – управител на НЗОК от 13.03.2020 г.¹⁰ до 13.01.2023 г.¹¹

3. Одитиран период

Одитираният период е от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.

4. Предмет на одита

Предмет на одита е отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК се изготвя от управителя на НЗОК, одобрява се от НС на НЗОК и се внася от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването в МС¹² и чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното събрание.¹³ Представя се в Сметната палата за изготвяне на доклад със становище, които се внасят в Народното събрание.¹⁴

⁴ ПМС № 240 от 21.11.2000 г. за утвърждаване списък на поделенията на районните здравноосигурителни каси със седалища по общини, обн., ДВ, бр. 97 от 28.11.2000 г.

⁵ чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗО

⁶ чл. 2, ал. 1 от ЗЗО

⁷ чл. 22, ал. 1 от ЗЗО

⁸ чл. 6, ал. 3 от ЗЗО

⁹ чл. 28 от ЗЗО

¹⁰ Решение на Народното събрание от 13.03.2020 г., обн., ДВ, бр. 23 от 14.03.2020 г.

¹¹ Решение на Народното събрание от 13.01.2023 г., обн., ДВ, бр. 6 от 20.01.2023 г.

¹² чл. 19, ал. 7, т. 8 от ЗЗО

¹³ чл. 30, ал. 1 от ЗЗО

¹⁴ чл. 6, ал. 5 и чл. 56 от Закона за Сметната палата

За одитирания период размерът на отчетените приходи и трансфери в отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г. възлиза на 6 419 321 хил. лв., а на разходите и трансферите – 6 373 916 хил. лв.

5. Цели на одита

5.1. Да се установи съответствието на изготвянето, одобряването, структурирането и съдържанието на отчета и отчитането на изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. с изискванията на правната рамка.

5.2. Да се анализира отчетеното изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г.

5.3. Да се установи състоянието на СФУК в изследваната област.

6. Обхват на одита

Одитната задача обхваща:

6.1. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г.

6.2. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г.

6.3. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.

Не са дефинирани ограничения в обхвата на одита.

7. Критерии за оценка

При одита на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. са приложени следните критерии за оценка:

7.1. Съответствие на процеса по изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. с изискванията на правната рамка.

7.2. Съответствие на структурирането и съдържанието на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. с изискванията на правната рамка.

7.3. Степен на изпълнение на показателите по отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. спрямо утвърдените със ЗБНЗОК за 2021 г. и предходния отчетен период.

7.4. Съответствие на СФУК с изискванията на правната рамка.

8. Одитни стандарти, приложени при одита

Одитът е изпълнен в съответствие с Рамката за професионални становища на Комитета за одитни стандарти на Международната организация на Върховните одитни институции – ИНТОСАЙ, Международни стандарти на върховните одитни институции (МСВОИ) 100 Основни принципи на одита в публичния сектор, МСВОИ 400 Основни принципи на одита за съответствие и МСВОИ 4000 Стандарт за одит за съответствие.

Част трета КОНСТАТАЦИИ

I. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г.

Съгласно ЗЗО¹⁵ управителят на НЗОК изготвя годишен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК и го внася в Надзорния съвет за разглеждане и одобрение.¹⁶

Одобреният от Надзорния съвет отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК се внася от управителя:

а) чрез министъра на здравеопазването в Министерски съвет;¹⁷

б) чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното събрание не по-късно от 30 юни следващата година.¹⁸

Националната здравноосигурителна каса представя в Сметната палата отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК в 7-дневен срок от одобряването му.¹⁹ Отчетът за изпълнение на бюджета на НЗОК се приема с решение на Народното събрание, което се публикува в Държавен вестник.²⁰

По време на одита е установено:

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. е изготвен от служители в НЗОК, съгласуван е от директора на дирекция „Бюджет и финансови параметри“ и главния секретар на НЗОК, и е представен с докладна записка²¹ на временно изпълняващия длъжността (вр. и. д.) управител на НЗОК.²²

Изготвеният и подписан отчет е внесен²³ от вр. и. д. управител в НС на НЗОК за разглеждане и одобрение. С решение²⁴ на Надзорния съвет е одобрен отчетът и е възложено на вр. и. д. управител на НЗОК да внесе отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. в срок до 30 юни 2023 г. чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет в Народното събрание.²⁵

С писмо²⁶ на вр. и. д. управител на НЗОК е внесен годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. чрез министъра на здравеопазването в Министерски съвет.²⁷

Отчетът не е внесен в Народното събрание чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет, с което не е изпълнена разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от ЗЗО и решението на НС на НЗОК, а същият е внесен²⁸ в Народното събрание от вр. и. д. управител на НЗОК.²⁹

Към датата на извършване на одита, отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. не е приет с решение от Народното събрание, както и отчета за 2021 г., с което не е спазена разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗЗО.³⁰

¹⁵ чл. 19, ал. 7, т. 4 от ЗЗО

¹⁶ чл. 15, ал. 1, т. 4 от ЗЗО

¹⁷ чл. 19, ал. 7, т. 8 от ЗЗО

¹⁸ чл. 30, ал. 1 от ЗЗО

¹⁹ чл. 56, ал. 1 от Закона за Сметната палата

²⁰ чл. 30, ал. 2 от ЗЗО

²¹ Докладна записка вх. № 21-01-1476/26.05.2023 г.

²² Одитно доказателство № 3

²³ Докладна записка № НС-01-00-68/27.06.2023 г.

²⁴ Решение № РД-НС-04-44 от 29.06.2023 г.

²⁵ Одитно доказателство № 1

²⁶ Писмо изх. № 04-04-380 от 29.06.2023 г.

²⁷ Одитни доказателства № 1 и № 3

²⁸ Писмо изх. № 02-00-21 от 29.06.2023 г.

²⁹ Одитно доказателство № 1

³⁰ Одитно доказателство № 1

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. е представен³¹ (на хартиен и електронен носител) в Сметната палата от вр. и д. управител на НЗОК в законоустановения седемдневен срок от приемането му от Надзорния съвет.³²

При изготвянето, одобряването и представянето на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. са спазени нормативните изисквания, с изключение на неспазване на нормативно определения ред за представянето на отчета в Народното събрание.

II. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. е изготвен съгласно структурата и съдържанието на ЗБНЗОК за 2022 г., в изпълнение на заповед³³ на вр. и д. управител на НЗОК, в следните раздели: увод; изпълнение на бюджета на НЗОК по приходи и трансфери - всичко; изпълнение на бюджета на НЗОК по разходи и трансфери - всичко; бюджетно салдо и заключение.³⁴

Отчетът съдържа анализи на закупените през 2022 г. здравни дейности и продукти, с извършените през годината здравноосигурителни плащания, като същите са съпоставени с данни от предходната година.

Отчетените приходи, разходи и трансфери, отразяват финансовите резултати от дейността на НЗОК и са структурирани в отчета по показатели на ЗБНЗОК за 2022 г. В отчета е извършен сравнителен анализ на изпълнението на приходите, разходите и трансферите, спрямо планираните за 2022 г. и отчетените за 2022 г., както и с предходната година.

В изготвения отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. приходите и получените трансфери и разходите и предоставените трансфери са отразени по параграфи по Единната бюджетна класификация за 2022 г. за отчитане на бюджета и в съответствие с изискванията на Закона за публичните финанси (ЗПФ).

Отчетените приходи, разходи и трансфери по бюджета на НЗОК отговарят на нормативно определените в чл. 23 и чл. 24 от ЗЗО и на чл. 61 от ЗЗ.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. съответства на структурата, показателите и изискванията на ЗБНЗОК за 2022 г. Отчетените приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените.

III. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.³⁵

Със ЗБНЗОК за 2022 г.³⁶ са планирани приходи и трансфери, и разходи и трансфери - всичко в размер на 6 050 750 хил. лв. Бюджетът на НЗОК е планиран с балансирано бюджетно салдо.

През 2022 г. са извършени две допълнения и едно изменение и допълнение на ЗБНЗОК за 2022 г.³⁷

В резултат на извършената актуализация³⁸, приходи и трансфери - всичко, и разходи и трансфери – всичко, са в размер на 6 116 305 хил. лв., или с 65 555 хил. лв. повече спрямо първоначално планираните със ЗБНЗОК за 2022 г.³⁹ В приходната част на бюджета са увеличени приходите от трансфери за здравно осигуряване на

³¹ Писмо изх. № 05-00-8 от 04.07.2023 г.

³² Одитни доказателства № 2 и № 3

³³ Заповед № РД-156 от 27.01.2023 г.

³⁴ Одитни доказателства № 1 и № 2

³⁵ Одитни доказателства №№ 2, 3 и 6; Приложение № 1

³⁶ обн., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., в сила от 01.01.2022 г.

³⁷ доп., ДВ, [бр. 32](#) от 26.04.2022 г., в сила от 01.04.2022 г.; изм. и доп., ДВ, [бр. 52](#) от 05.07.2022 г.; доп., ДВ, бр. 62 от 05.08.2022 г.

³⁸ изм. и доп., ДВ, [бр. 52](#) от 05.07.2022 г.

³⁹ обн., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г.

2 155 125 хил. лв. (със 111 800 хил. лв.), като същевременно са намалени приходите от трансфери от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г. на 72 255 хил. лв. (с 46 245 хил. лв.), а в разходната част са увеличени: текущите разходи на 5 933 875 хил. лв. (с 62 201 хил. лв.) и резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи в размер на 177 429 хил. лв. (с 3 354 хил. лв.).

В текущите разходи са увеличени разходите за персонал на 62 324 хил. лв. или с 6 100 хил. лв., за издръжка на административните дейности на 32 910 хил. лв. или с 2 300 хил. лв. и здравноосигурителните плащания на 5 732 071 хил. лв. или с 53 801 хил. лв.

За одитирания период размерът на отчетените приходи и трансфери е 6 419 321 хил. лв., на разходите и трансферите е 6 373 916 хил. лв., като в резултат е отчетено положително бюджетно салдо за годината в размер на 45 405 хил. лв.

В ЗЗО⁴⁰ е регламентирано, че Надзорният съвет взема решения за използване на средствата от резерва на НЗОК. Резервът за непредвидени и неотложни разходи по бюджета на НЗОК се разходва по решение на Надзорния съвет само за здравноосигурителни плащания.⁴¹ Преизпълнението на приходите от здравноосигурителни вноски и неданъчни приходи може да се ползва като източник за допълнителни здравноосигурителни плащания над утвърдените разходи и предоставени трансфери по бюджета на НЗОК по решение на НС на НЗОК.⁴²

Надзорният съвет на НЗОК, по предложение на управителя на НЗОК, може да одобрява компенсирани промени между показателите за разходите и предоставените трансфери за осигуряване на здравноосигурителни плащания.⁴³

От държавния бюджет чрез бюджета на МЗ може да се получават по бюджета на НЗОК целеви субсидии за изпълнение на задължения, които произтичат от прилагането на правилата за координация на системите за социална сигурност⁴⁴, извън заложените с чл. 1, ал. 1 от ЗБНЗОК за 2022 г., и са за обезщетения в натура извън медицинската помощ, определена с чл. 45 от ЗЗО.⁴⁵ С извършените разходи за тези обезщетения се завишават сумите за други здравноосигурителни плащания⁴⁶ за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност.⁴⁷

През 2022 г. с 11 решения на Надзорния съвет⁴⁸ и с 13 докладни записки⁴⁹, утвърдени от управителя на НЗОК, са извършени промени по показателите в бюджета на НЗОК, както следва:⁵⁰

а) С решения⁵¹ на Надзорния съвет от 28.09.2022 г. и от 14.12.2022 г. са освободени средства от резерва⁵² в размер на 177 429 хил. лв., с които са увеличени средствата за здравноосигурителните плащания за:

⁴⁰ чл. 15, ал. 1, т. 7 от ЗЗО

⁴¹ чл. 116 от ЗПФ

⁴² § 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г.

⁴³ чл. 115, ал. 1 от ЗПФ

⁴⁴ чл. 23, ал. 1, т. 9 от ЗЗО

⁴⁵ § 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г.

⁴⁶ чл. 1, ал. 2, редове 1, 1.1.3, 1.1.3.8 и 1.1.3.8.1. от ЗБНЗОК за 2022 г.

⁴⁷ § 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г.

⁴⁸ Решения №№ РД-НС-04-42/14.04.2022 г., РД-НС-04-76/22.07.2022 г., РД-НС-04-99/28.09.2022 г., РД-НС-04-110/08.11.2022 г., РД-НС-04-123/14.12.2022 г., РД-НС-04-124/14.12.2022 г., РД-НС-04-125/14.12.2022 г., РД-НС-04-126/14.12.2022 г. и РД-НС-04-127/14.12.2022 г., РД-НС-04-133/16.12.2022 г. и РД-НС-04-138/23.12.2022 г.

⁴⁹ Докладни записки №№ 21-01-659/17.03.2022 г.; 21-01-945/18.04.2022 г.; к. 21-01-945/16.05.2022 г.; 21-01-1370/13.06.2022 г.; 21-01-1449/22.06.2022 г., к. 21-01-1449/13.07.2022 г.; 21-01-1889/12.08.2022 г.; 21-01-2171/14.09.2022 г.; 21-01-2456/13.10.2022 г.; 21-01-2501/19.10.2022 г.; 21-01-2762/14.11.2022 г.; 21-01-3074/12.12.2022 г. и 21-01-164/18.01.2023 г.

⁵⁰ Одитни доказателства № 3

⁵¹ Решения №№ РД-НС-04-99/ 28.09.2022 г. и РД-НС-04-124, РД-НС-04-125, РД-НС-04-126 и РД-НС-04-127 от 14.12.2022 г.

⁵² по реда на чл. 15, ал. 1, т. 7 и чл. 26, ал. 2 от ЗЗО и чл. 116 от ЗПФ

аа) първична извънболнична медицинска помощ (ПИМП) в размер на 6 740 хил. лв.;

аб) СИМП (включително за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение) в размер на 26 134 хил. лв.

ав) дентална помощ 17 398 хил. лв.

аг) ЛП за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, в размер на 17 114 хил. лв.;

ад) МИ, прилагани в БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, в размер на 1 153 хил. лв.

ае) БМП в размер на 94 890 хил. лв.;

аж) други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, в размер на 14 000 хил. лв.

б) С решения⁵³ на НС на НЗОК от 22.07.2022 г., 08.11.2022 г. и 14.12.2022 г. и утвърдени докладни записки⁵⁴ от 19.10.2022 г. и 08.01.2023 г. от управителя на НЗОК са извършени вътрешно-компенсирани промени⁵⁵ по показателите по ЗБНЗОК за 2022 г. като:

ба) са увеличени средствата за здравноосигурителни плащания за: БМП с 17 943 хил. лв., МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната с 3 142 хил. лв. и ЛП за домашно лечение на територията на страната с 12 743 хил. лв.⁵⁶, за сметка на намаление на разходите за ПИМП с 4 426 хил. лв., за СИМП (включително за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение) с 1 704 хил. лв., за дентална помощ с 2 707 хил. лв., за медико-диагностична дейност с 9 106 хил. лв., за заплащане на изпълнени електронни предписания с предписани ЛП за домашно лечение на територията на страната, чието ниво на заплащане е 100 на сто с 3 176 хил. лв. и за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги с 12 708 хил. лв.;

бб) в рамките на показателя „Други здравноосигурителни плащания“, в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, както и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица, са увеличени средствата за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност за сметка на намаление на разходите за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица с 16 368 хил. лв.;

бв) в рамките на общия размер средства, приети със ЗБНЗОК за 2022 г. - получени трансфери и плащания от трансфери от МЗ, са увеличени средствата за ЛП – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ с 5 736 хил. лв. и за дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от ЗЗ с 2 936 хил. лв., за сметка на намаление на суми по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО с 1 891 хил. лв., на средства за дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ с 3 524 хил. лв., и за МИ, помощни средства,

⁵³ Решения №№ РД-НС-04-76/22.07.2022 г., РД-НС-04-110/08.11.2022 г., РД-НС-124/14.12.2022 г. и РД-НС-04-133/16.12.2022 г.

⁵⁴ Докладни записки № 21-01-164/18.01.2022 г. и № 21-01-2501/19.10.2022 г.

⁵⁵ по реда на чл. 115 от ЗПФ

⁵⁶ в т.ч. за ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени с протокол, за които се извършва експертиза, в размер на 12 336 хил. лв. и за ЛП за домашно лечение на територията на страната, за които не се изисква протокол, в размер на 407 хил. лв.

приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване с 3 257 хил. лв.

в) С решения на НС на НЗОК⁵⁷ средствата от преизпълнение на приходите в размер на 51 032 хил. лв., в т.ч. 41 296 хил. лв. здравноосигурителни вноски, 6 823 хил. лв. допълнителен трансфер⁵⁸ по бюджета на НЗОК за 2022 г.⁵⁹, одобрен с чл. 2 от ПМС № 412/08.12.2022 г., и 2 913 хил. лв. неданъчни приходи, са пренасочени за здравноосигурителни плащания за: ПИМП – 2 675 хил. лв., СИМП (включително за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение) – 2 796 хил. лв., дентална помощ – 1 763 хил. лв., БМП – 19 998 хил. лв., медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност – 23 800 хил. лв.

г) С 3 постановления на МС⁶⁰ са одобрени допълнителни трансфери от МЗ⁶¹ по бюджета на НЗОК в общ размер на 206 926 хил. лв. за осигуряване на средства за заплащане на изпълнителите на медицинска помощ за работа при неблагоприятни условия по време на обявена извънредна епидемична обстановка и до три месеца след нейното отменяне, съгласно чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, включително за поставяне на ваксини срещу COVID-19 на здравнонеосигурени лица. В изпълнение на ЗПФ⁶² с 2 решения на НС на НЗОК⁶³ и 3 докладни записки⁶⁴, утвърдени от управителя на НЗОК⁶⁵ са отразени съответните промени в увеличение на получените трансфери от МЗ и съответните плащания с тези трансфери.⁶⁶

д) С ПМС № 412/2022 г. и решение на НС на НЗОК от 14.12.2022 г.⁶⁷ са отразени промени по бюджета на НЗОК, във връзка с одобрения допълнителен трансфер от МЗ⁶⁸ на НЗОК в размер на 447 хил. лв. С промяната са увеличени получените трансфери от МЗ и съответните плащания с тези трансфери за дейности, във връзка с заплащане на медицинската помощ на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО, оказана до влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на ЗЗО (ДВ, бр. 32 от 2022 г.).

е) С ПМС № 295/2022 г. и утвърдена от управителя на НЗОК докладна записка⁶⁹ са отразени промени по бюджета на НЗОК, във връзка с одобрения допълнителен трансфер от МЗ на НЗОК в размер на 40 150 хил. лв. С промяната са увеличени получените трансфери от МЗ⁷⁰ и съответните плащания с тези трансфери за дейности, във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и за дейности, във връзка с лечение на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ.

⁵⁷ Решения № РД-НС-04-123/14.12.22 г. и № РД-НС-04-138/23.12.2022 г.

⁵⁸ за заплащане на здравноосигурителни вноски на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО, дължими през периода от влизане в сила на ЗИД на ЗЗО (ДВ, бр. 32 от 2022 г.) до края на 2022 г.

⁵⁹ средствата са осигурени чрез реструктуриране на разходите по централния бюджет за 2022 г.

⁶⁰ ПМС №№ 76/05.05.2022 г., 128/16.06.2022 г., 412/08.12.2022 г.

⁶¹ средствата са осигурени за сметка на предвидените разходи по централния бюджет за 2022 г. за изпълнение на политики в област „Здравеопазване“ за осигуряване на подкрепа на персонала на първа линия, пряко ангажиран с дейности по предотвратяване на разпространението на COVID-19

⁶² чл. 115, ал. 3 от ЗПФ

⁶³ Решения № РД-НС-04-42/14.04.2022 г. и № РД-124/14.12.2022 г. (т. 5.2.)

⁶⁴ Докладни записки №№ 21-01-945/18.04.2022 г., к. 21-01-945/16.05.2022 г. и 21-01-1449/22.06.2022 г.

⁶⁵ Приложение № 1

⁶⁶ ред 1.1.4.6. Плащания за поставяне на ваксини срещу COVID-19 с трансфер от МЗ – 942 хил. лв.; ред 1.1.5.1. Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия за осъществяване на болнична помощ – 168 195 хил. лв. и ред 1.1.5.2. Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия (други субсидии и плащания) – 37 789 хил. лв.

⁶⁷ Решение № РД-НС-04-124/14.12.2022 г.

⁶⁸ средствата са осигурени чрез реструктуриране на разходите по централния бюджет за 2022 г.

⁶⁹ Докладна записка № 21-01-2456/13.10.2022 г.

⁷⁰ средствата са осигурени чрез реструктуриране на разходите по централния бюджет за 2022 г.

ж) Във връзка с изпълнение на проект⁷¹ „Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI“ през 2022 г. са отчетени разходи за персонал в размер на 3 хил. лв., които са изплатени за сметка на бюджета на НЗОК. Средства по проекта са отчетени като трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС. По реда на ЗПФ⁷² и Указания на МФ ДДС № 02/20.01.2022 г.⁷³, и с докладна записка⁷⁴ са утвърдени⁷⁵ компенсирани промени от управителя на НЗОК, с които разходите за персонал са намалени с размера на изплатените средства за сметка на увеличение на предоставените трансфери по § „Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)“, § „Предоставени трансфери“.⁷⁶

з) С утвърдени компенсирани промени⁷⁷ от управителя на НЗОК на основание § 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. и Указания на МФ ДР № 2 от 22.03.2022 г.⁷⁸ разходите по „Предоставени трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК“ са увеличени със 141 925 хил. лв., представляващи отчетените като трансфери средства, заплащани по договори, сключени между разпоредители с бюджет и НЗОК (ведомствени болници).

Промените по бюджета на НЗОК за 2022 г. са извършени при спазване на нормативните изисквания.

1. Приходи и трансфери⁷⁹

Приходите на НЗОК се набират от осигурителни вноски, трансфери от държавния бюджет за осигурителни вноски на лицата по чл. 40, ал. 1, т. 4 и т. 8, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО, лихви и приходи от управление на имущество; приходи, регламентирани с други закони в полза на здравното осигуряване; възстановени осигурителни разходи; глоби и наказателни лихви; такси, определени с тарифа на МС; ликвидационни дялове от търговски дружества; целеви субсидии от държавния бюджет за изпълнение на задължения, които произтичат от прилагането на правилата за координация на системите за социална сигурност; дарения и завещания; други източници, включително субсидии (трансфери) от държавния бюджет, в т.ч. и чрез бюджета на МЗ по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а, 6б, ал. 1а, ал. 2, т. 3, ал. 3 и 6 от ЗЗ и чрез бюджета на МЗ за заплащане на МИ, помощните средства, приспособленията и съоръженията за хората с увреждания⁸⁰ и по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО.

Приходите на НЗОК се администрат от Националната агенция за приходите⁸¹ (НАП), като с инструкция се определя реда и начина за взаимодействие между тях във връзка с осъществяването на законоустановените им функции.⁸²

За срока на обявената извънредна епидемична обстановка поради епидемично разпространение на заразна болест по чл. 61, ал. 1 от ЗЗ чрез трансфер от централния бюджет по бюджета на НЗОК се осигуряват средства за изплащане на допълнителни трудови възнаграждения на персонала на изпълнителите на болнична медицинска помощ.⁸³

Със ЗБНЗОК за 2022 г.⁸⁴ са приети приходи и трансфери в размер на 6 116 305 хил. лв., в т.ч. здравноосигурителни приходи на обща стойност

⁷¹ № BG05SFOP001-1.024.0001

⁷² чл. 144 от ЗПФ

⁷³ относно изготвянето и представянето през 2022 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства

⁷⁴ Докладна записка № 21-01-164/18.01.2023 г.

⁷⁵ на основание чл. 117, ал. 3 от ЗПФ

⁷⁶ Одитно доказателство № 7

⁷⁷ Одитно доказателство № 6

⁷⁸ относно изпълнението на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз за 2022 г.

⁷⁹ Одитни доказателства №№ 2, 3, 4, 6 и 8

⁸⁰ чл. 23 от ЗЗО

⁸¹ Закон за НАП

⁸² Одитно доказателство № 8

⁸³ чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г.

⁸⁴ обн., ДВ., бр. 18 от 04.03.2022 г.

5 914 317 хил. лв., включващи здравноосигурителни вноски – 3 759 193 хил. лв. и трансфери за здравно осигуряване – 2 155 125 хил. лв.; неданъчни приходи – 23 162 хил. лв.; трансфери от МЗ – 106 571 хил. лв. и трансфери от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г. в размер на 72 255 хил. лв.

През годината средствата са увеличени с 298 555 хил. лв. по реда на §1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. от преизпълнението на приходите и ПМС⁸⁵ за одобряване на допълнителни трансфери по бюджета на НЗОК за 2022 г., с което годишният план е в размер на 6 414 860 хил. лв.

За 2022 г. общият размер на отчетените приходи и трансфери е 6 419 321 хил. лв. което е с 517 888 хил. лв. или 8,8 на сто повече спрямо отчетените за 2021 г.⁸⁶

1.1. Здравноосигурителни приходи

Здравноосигурителните приходи се формират от здравноосигурителни вноски от различни категории осигурени лица⁸⁷ и трансфери за здравно осигуряване⁸⁸, и представляват 92,9 на сто от всички отчетени приходи и трансфери за годината.

Планираните в ЗБНЗОК за 2022 г. здравноосигурителни приходи са в размер на 5 914 317 хил. лв. По реда на § 1, ал. 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. и ПМС⁸⁹ средствата са увеличени с 48 119 хил. лв., в резултат на което годишният план е в размер на 5 962 436 хил. лв.

Отчетените за 2022 г. здравноосигурителни приходи са 5 965 403 хил. лв. и са с 51 086 хил. лв. повече от заложените в ЗБНЗОК за 2022 г., и със 796 063 хил. лв. или 15,4 на сто повече от отчетените през 2021 г.⁹⁰

1.1.1. Приходи от здравноосигурителни вноски

Здравноосигурителните вноски се дължат: от работодатели за работници и служители, от работници и служители (лична вноска), от самонасти (самоосигуряващи се лица) и от други категории осигурени лица.⁹¹

През 2022 г. размерът на задължителната здравноосигурителна вноска, определена в ЗБНЗОК⁹², е 8 на сто при съотношение 60:40 между осигуряващия и осигурения или 4,8 на сто за сметка на осигуряващия, 3,2 на сто за сметка на осигуреното лице и 8 на сто за самоосигуряващо се лице.⁹³

Планираните със ЗБНЗОК за 2022 г. здравноосигурителни вноски в размер на 3 759 193 хил. лв. По реда на § 1, ал. 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. средствата са увеличени с 41 296 хил. лв., в резултат на което годишният план на здравноосигурителните вноски е в размер на 3 800 488 хил. лв.

Отчетените приходи от здравноосигурителни вноски за 2022 г. са 3 803 454 хил. лв., което е с 414 224 хил. лв. или 12,2 на сто повече от отчетените през 2021 г.⁹⁴

Делът на отчетените приходи от здравноосигурителни вноски, съпоставен към здравноосигурителните приходи е 63,8 на сто и 59,3 на сто съпоставен към приходите и трансферите.

От отчетените здравноосигурителни вноски за 2022 г., с най-голям дял са вноските за работници и служители от работодатели – 57 на сто, следвани от личната вноска от

⁸⁵ ПМС №№ 76/2022 г., 128/2022 г., 295/2022 г. и 412/2022 г.

⁸⁶ 5 901 433 хил. лв.

⁸⁷ вноски за работници и служители от работодатели; вноски от работници и служители – лична вноска; вноски от самонасти; вноски от други категории осигурени лица

⁸⁸ чл. 40, ал.ал. 1, 2 и 3 от ЗЗО

⁸⁹ чл. 2 от ПМС № 412 от 2022 г.

⁹⁰ 5 169 340 хил. лв.

⁹¹ чл. 40 от ЗЗО

⁹² чл. 2 от ЗБНЗОК за 2022 г.

⁹³ чл. 40, ал. 4а от ЗЗО

⁹⁴ 3 389 229 хил. лв.

работници и служители – 33,7 на сто, вноските от самоосигуряващи се лица – 5,9 на сто и вноските от други категории осигурени лица – 3,4 на сто.

1.1.1.1. Вноски за работници и служители от работодатели

За 2022 г. здравноосигурителни вноски от работодатели за работници и служители са планирани⁹⁵ в размер на 2 044 389 хил. лв., което е със 116 581 хил. лв. повече от отчетените за 2021 г.⁹⁶

Отчетените здравноосигурителни вноски от работодатели за работници и служители през 2022 г. са в размер на 2 168 022 хил. лв., което е с 240 214 хил. лв. (12,5 на сто) повече в сравнение с 2021 г.

Приходите от здравноосигурителни вноски от работодатели за работници и служители съставляват 57 на сто от събраните здравноосигурителни вноски

1.1.1.2. Вноски от работници и служители – лична вноска

Планираните лични вноски от работници и служители за 2022 г. са 1 356 663 хил. лв., което е с 222 608 хил. лв. повече спрямо отчетените за 2021 г.⁹⁷

Отчетените през 2022 г. приходи от здравноосигурителни вноски от работници и служители – лична вноска са в размер на 1 279 945 хил. лв., което е със 145 890 хил. лв. (12,9 на сто) повече от отчетените за 2021 г.

Приходите от здравноосигурителни вноски от работници и служители – лична вноска съставляват 33,7 на сто от събраните здравноосигурителни вноски.

1.1.1.3. Вноски от самонаети (самоосигуряващи се лица)

Планираните вноски от самоосигуряващи се лица за 2022 г. са 235 141 хил. лв. и са с 35 012 хил. лв. повече спрямо отчетените през 2021 г. – 200 129 хил. лв.

През 2022 г. отчетените приходи от здравноосигурителни вноски от самоосигуряващи се лица са 225 255 хил. лв. и представляват 5,9 на сто от събраните здравноосигурителни вноски.

Отчетеното изпълнение на приходите от самоосигуряващи се лица за 2022 г. е с 25 126 хил. лв. или с 12,6 на сто повече от предходната година.

1.1.1.4. Вноски от други категории осигурени лица

Планираните вноски от други категории осигурени лица за 2022 г. са 123 000 хил. лв. и са с 4 237 хил. лв. по-малко от отчетените през 2021 г.⁹⁸

Отчетените приходи от вноски от други категории лица за 2022 г. са в размер на 130 232 хил. лв. и са с 2 995 хил. лв. (2,4 на сто) повече от отчетените през 2021 г.

Приходите от здравноосигурителните вноски за други категории лица съставляват 3,4 на сто от събраните приходи от здравноосигурителни вноски.

1.1.2. Трансфери за здравно осигуряване

От държавния бюджет се предоставят трансфери за осигурителни вноски⁹⁹ за здравно осигуряване на категориите лица, определени в ЗЗО.

Съгласно ЗЗО¹⁰⁰ за сметка на държавния бюджет се осигуряват: пенсионерите; безработните; лицата до 18-годишна възраст; студенти, включително чуждестранни студенти; ветераните от войните, военноинвалидите и военнопострадалите; гражданите, които получават месечни и социални помощи и целеви помощи за отопление по реда на

⁹⁵ Одитно доказателство № 8

⁹⁶ 1 927 808 хил. лв.

⁹⁷ 1 134 055 хил. лв.

⁹⁸ 127 237 хил. лв.

⁹⁹ чл. 23, ал. 1, т. 2 от ЗЗО

¹⁰⁰ чл. 40, ал. 1, т. 4 и т. 8, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО

Закона за социалното подпомагане, държавните служители и други категории осигурени лица.

Здравноосигурителните вноски за сметка на държавния бюджет за лицата по чл. 40, ал. 1, т. 4 и т. 8 се дължат върху размера на пенсиите от държавното обществено осигуряване без добавките към тях и върху размера на изплатените обезщетения.

Вноските за лицата по чл. 40, ал. 3 от ЗЗО са размер на задължителната здравноосигурителна вноска, определена в чл. 2 от ЗБНЗОК за 2022 г., върху 85 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица.¹⁰¹

Приетите с ЗБНЗОК за 2022 г. трансфери за здравно осигуряване са в размер на 2 155 125 хил. лв., като през годината с ПМС¹⁰² е одобрен допълнителен трансфер за здравноосигурителни вноски на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО, в размер на 6 824 хил. лв.

Общо получените трансфери за здравно осигуряване за 2022 г. са в размер на 2 161 949 хил. лв., което е с 381 838 хил. лв. (21,5 на сто) повече от отчетените 1 780 111 хил. лв. през предходната 2021 г.

Трансферите за здравно осигуряване за 2022 г. съставляват 36,2 на сто от отчетените здравноосигурителни приходи.

1.2. Неданъчни приходи

Неданъчните приходи включват: приходи и доходи от собственост; глоби, санкции и наказателни лихви и други неданъчни приходи (вкл. помощи и дарения). В ЗБНЗОК за 2022 г. са заложили 23 162 хил. лв., които са със 138 хил. лв. по-малко от отчетените през 2021 г.¹⁰³

През годината по реда на §1, ал. 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. с решение на НС на НЗОК, средства в размер на 2 913 хил. лв., от преизпълнението на приходите, са използвани като източник на допълнителни средства за здравноосигурителни плащания. В резултат годишният план е в размер на 26 075 хил. лв.

Отчетените неданъчни приходи за 2022 г. са в размер на 27 610 хил. лв., което представлява изпълнение от 119,2 на сто спрямо заложените в ЗБНЗОК за 2022 г.

През 2022 г. постъпленията от неданъчните приходи са увеличени с 18,5 на сто спрямо отчетените през предходната 2021 г., което представлява увеличение с 4 310 хил. лв. в абсолютен размер.

С най-голям относителен дял - 99,2 на сто, са отчетените приходи от глоби, санкции и наказателни лихви в размер на 27 392 хил. лв., което представлява ръст от 19,6 на сто или 4 494 хил. лв., в сравнение с отчетените през предходната 2021 г.¹⁰⁴

1.3. Получени трансфери от Министерство на здравеопазването

Получените трансфери от МЗ за финансиране на разходите са разпределени за: ЛП – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; дейности за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение, комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от ЗЗО; суми по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО; дейности във връзка с лечението на лица над 18-годишна възраст и на лечението на лица под 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ; МИ, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

През годината са получени трансфери от МЗ по чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното

¹⁰¹ чл. 40, ал. 4а от ЗЗО, считано от 01.01.2016 г.

¹⁰² ПМС № 412 от 08.12.2022 г.

¹⁰³ 23 300 хил. лв.

¹⁰⁴ 22 899 хил. лв.

събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, както и допълнителен трансфер за заплащане на медицинска помощ на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО, оказана до влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на ЗЗО¹⁰⁵.

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г.¹⁰⁶ трансфери от МЗ са в размер на 106 571 хил. лв. През периода са получени и допълнителни трансфери от МЗ, одобрени с ПМС¹⁰⁷ в общ размер на 206 926 хил. лв. за допълнителни разходи за дейности, свързани с COVID-19, с ПМС¹⁰⁸ в размер на 40 150 хил. лв. по реда на §2, ал. 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. за дейности във връзка с лечението на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от 33 и за дейности във връзка с лечението на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от 33, както и с ПМС¹⁰⁹ в размер на 447 хил. лв. за дейностите във връзка с предоставяне на медицинска помощ на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО, оказана до влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на ЗЗО¹¹⁰.

Отчетените получени трансфери от МЗ са в размер на 354 094 хил. лв.

Получените средства за ЛП - ваксини и дейности по прилагането им, са в размер на 8 784 хил. лв. и са със 111 хил. лв. или с 1,2 на сто по-малко в сравнение с получените средства за 2021 г.

Средствата за здравно неосигурени лица, включващи: дейности по амбулаторно проследяване на болни с психични и кожно-венерически заболявания; интензивно лечение, както и дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от 33 са в размер на 11 725 хил. лв., което е увеличение с 828 хил. лв. или 7,6 на сто спрямо получените средства за предходната година.

Получените средства по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО са се увеличили с 3,5 на сто или с 473 хил. лв., в сравнение с 2021 г., и са в размер на 14 147 хил. лв.

За дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от 33 както и за лечението на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от 33 са получени средства в размер на 77 321 хил. лв., които са с 33 250 хил. лв. или увеличение от 75,4 на сто в сравнение с отчетените средства през 2021 г.

За МИ, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, от МЗ са получени средства в размер на 34 744 хил. лв., които са с 1 190 хил. лв. по-малко или с 3,3 на сто в сравнение с получените средства през 2021 г.

Трансферите от МЗ по чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, не са предвидени в ЗБНЗОК за 2022 г. Приетите с ПМС¹¹¹ средства за допълнителни трансфери по бюджета на НЗОК за 2022 г., за осигуряване на средства за заплащане на изпълнителите на медицинска помощ за работа при неблагоприятни условия във връзка със срока на обявената извънредна епидемична обстановка, по време на обявената извънредна епидемична обстановка и до три месеца след нейното отменяне, съгласно чл. 15а от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, включително за заплащане на изпълнителите на медицинска помощ за поставяне на ваксини срещу COVID-19, са в общ размер на 206 953 хил. лв.

¹⁰⁵ обн., ДВ, бр. 32 от 2022 г.

¹⁰⁶ обн. ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹⁰⁷ ПМС №№ 76 от 05.05.2022, 128 от 16.06.2022 и 412 от 08.12.2022 г.

¹⁰⁸ ПМС № 295 от 28.09.2022 г.

¹⁰⁹ ПМС № 412 от 08.12.2022 г.

¹¹⁰ обн., ДВ, бр. 32 от 2022 г.

¹¹¹ ПМС № 76/2022 г., ПМС № 128/2022 г. и §1 от ПМС № 412/2022 г.

С § 1 от ПМС № 69/2022 г. е постановено медицинската помощ на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО, оказана до влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на ЗЗО¹¹², да се заплаща при условията и по реда, приложими за българските граждани, освен ако не е заплатена или не подлежи на заплащане по друг ред, определен със закон или с друг акт на Министерския съвет. С ПМС¹¹³ са приети средства за допълнителни трансфери по бюджета на НЗОК чрез бюджета на МЗ, в размер на 447 хил. лв. за извършване на плащанията по § 1 от ПМС № 69/2022 г. Получените трансфери са в размер на 447 хил. лв.

1.4. Трансфери от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г.

За срока на обявена извънредна епидемична обстановка поради епидемично разпространение на заразна болест по чл. 61, ал. 1 от ЗЗ чрез трансфер от централния бюджет по бюджета на НЗОК се осигуряват средства на изпълнителите на БМП за изплащане на допълнителни трудови възнаграждения на медицинския персонал за всеки месец.¹¹⁴

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г. средства са в размер на 72 255 хил. лв. Към 31.12.2022 г. получените трансфери са в размер на 72 205 хил. лв., което представлява 99,9 на сто от заложените в ЗБНЗОК за 2022 г. средства.

През 2022 г. са преведени средства за заплащане на допълнителни възнаграждения за персонала по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г., за периода на удължаване на извънредната епидемична обстановка с решение на МС (РМС)¹¹⁵, за периода м. 12.2021 г. – м. 03.2022 г. Спрямо получените към 31.12.2021 г. трансфери за заплащане на допълнителни възнаграждения за персонала по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2021 г., в размер на 197 485 хил. лв., за периода на дейност м. 01.2021 г. – м. 07.2021 г., се отчита намаление със 125 280 хил. лв. (с 63,4 на сто), в следствие на разликата в обхвата на заплащаните периоди на дейност.

1.5. Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост

През 2022 г. е получен трансфер от МТСП в размер на 9 хил. лв. за възстановяване на извършени от НЗОК разходи за възнаграждения и осигурителни вноски по сключен между НЗОК и Агенцията по заетостта договор за наемане на безработно лице.

1.6. Получени средства от Агенция за социално подпомагане по § 7 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г.

Съгласно § 7 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. средствата за предоставени ЛП на ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, както и за извършената диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на правоимащите лица по реда на ПМС № 17 от 31.01.2007 г. и чрез междуинституционални споразумения за превод на средства във връзка с предписване и отпускане на ЛП, са за сметка на държавния бюджет и се изплащат от АСП чрез НЗОК.

Предоставените средства от АСП на НЗОК за 2022 г. са в размер на 5 177 хил. лв., от които:

а) 4 593 хил. лв. са за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на лица, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес, което е с 542 хил. лв. повече в сравнение с преведените средства през 2021 г.;

б) 473 хил. лв. са за ЛП¹¹⁶ за военноинвалидите и военнопострадалите, което е с 14 хил. лв. повече от средствата получени през 2021 г.;

¹¹² обн., ДВ, бр. 32 от 2022 г.

¹¹³ ПМС № 412 от 08.12.2022 г.

¹¹⁴ чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г.

¹¹⁵ РМС № 826/25.11.2021 г.

¹¹⁶ чл. 15, ал. 1 и ал. 2 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите

в) 111 хил. лв. са за ЛП¹¹⁷ за ветераните от войните, което е със 140 хил. лв. по-малко от преведените през 2021 г.

Получените през 2022 г. суми от АСП са с 416 хил. лв. повече или 8,7 на сто повече в сравнение с получените средства за 2021 г.¹¹⁸

Средствата, получени от АСП по § 7 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. не са планирани в ЗБНЗОК за 2022 г. и не са включени в отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.

2. Разходи и трансфери¹¹⁹

Средствата на НЗОК¹²⁰ се разходват за: закупуване на отделните видове медицинска и дентална помощ¹²¹, договорена с Националните рамкови договори (НРД) с Български лекарски съюз (БЛС) и Български зъболекарски съюз (БЗС) и с изпълнителите, сключили договори с НЗОК; издръжка на административните дейности по здравното осигуряване; инвестиционни разходи за нуждите на НЗОК, включително придобиване на недвижимо имущество; медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност; закупуване на медицински дейности, включително осигуряването на ЛП и МИ за тях, определени в ЗБНЗОК за съответната календарна година; заплащане на лицата, получили разрешение за търговия на дребно с ЛП, за всяка отчетена рецептурна бланка с предписани ЛП, включени в Позитивния лекарствен списък по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, с ниво на заплащане 100 на сто; и други разходи.

Със ЗБНЗОК за 2022 г.¹²² са приети общо разходи и трансфери - всичко в размер на 6 050 750 хил. лв., които включват: текущи разходи в размер на 5 871 674 хил. лв.; разходи за придобиване на нефинансови активи в размер 5 000 хил. лв.; резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи – 174 075 хил. лв.

През годината е извършена една актуализация на закона¹²³, с което са приети общо разходи и трансфери в размер на 6 116 305 хил. лв., включващи: текущи разходи в размер на 5 933 875 хил. лв.; разходи за придобиване на нефинансови активи в размер на 5 000 хил. лв.; резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи – 177 429 хил. лв.

С най-голям относителен дял от планираните разходи са текущите разходи с 97 на сто¹²⁴ от общия размер на разходите и трансферите. Разходите за придобиване на нефинансови активи са 0,1 на сто от общия размер на разходите и трансферите; резервът, включително за непредвидените и неотложните разходи е 2,9 на сто.

По реда на ПМС¹²⁵ през 2022 г., §1, §2 и §4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г., средствата са увеличени с 298 555 хил. лв. и в годишния план¹²⁶ общият размер на разходите и трансфери – всичко възлиза на 6 414 860 хил. лв.

За 2022 г. са отчетени 6 373 916 хил. лв. разходи и трансфери - всичко, които са с 257 611 хил. лв. (4,2 на сто) повече от определените в ЗБНЗОК за 2022 г.¹²⁷ и надвишават с 516 594 хил. лв. (8,8 на сто) отчетените през 2021 г.¹²⁸

В структурата на отчетените разходи и трансфери - всичко разходите¹²⁹ са в размер

¹¹⁷ чл. 4, т. 1 от Закона за ветераните от войните на Република България

¹¹⁸ 4 761 хил. лв.

¹¹⁹ Одитни доказателства №№ 1, 2, 3, 5, 6 и 7

¹²⁰ чл. 24 от ЗЗО

¹²¹ посочена в чл. 45 от ЗЗО

¹²² обн. ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г.

¹²³ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹²⁴ включващи разходи за персонал, издръжка на административните дейности, здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ

¹²⁵ ПМС №№ 76/2022 г., 128/2022 г., 295/2022 г. и 412/2022 г.

¹²⁶ Годишният план отразява всички настъпили през годината промени по ЗБНЗОК за 2022 г.

¹²⁷ изм. и доп. ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹²⁸ Отчетените разходи и трансфери - всичко за 2021 г. са в размер на 5 857 321 хил. лв.

¹²⁹ с включен трансфер към бюджетни организации (ведомствени болници), сключили договори за

на 6 373 913 хил. лв., а трансферите между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)¹³⁰ са в размер на 3 хил. лв.

От отчетените разходи, с най-голям относителен дял (99,9 на сто) са текущите разходи в размер на 6 369 438 хил. лв., докато разходите за придобиване на нефинансови активи са в размер на 4 474 хил. лв.

2.1. Разходи¹³¹

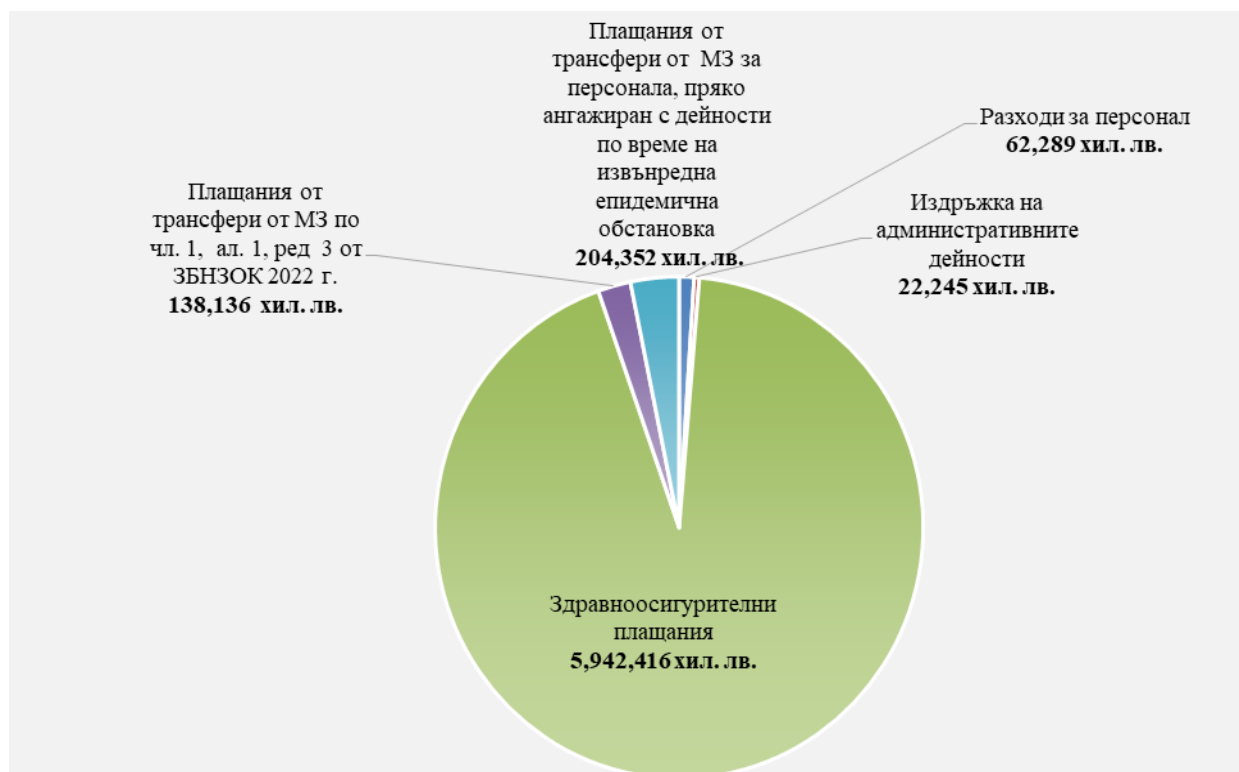
2.1.1. Текущи разходи

Със ЗБНЗОК за 2022 г.¹³² за текущи разходи са предвидени 5 933 875 хил. лв., като в резултат на извършени корекции през годината в размер на 475 982 хил. лв., годишният план (коригиран бюджет) възлиза на 6 409 857 хил. лв.

Отчетените текущи разходи за 2022 г. са в размер на 6 369 438 хил. лв. (в т.ч. 141 925 хил. лв. трансфер към ведомствени болници), и са с 435 563 хил. лв. или 7,3 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2022 г.

Отчетените текущи разходи през 2022 г. са с 514 767 хил. лв. или 8,8 на сто повече спрямо отчетените през 2021 г.¹³³

В следващата графика е представена структурата на текущите разходи, отчетени към 31.12.2022 г.

Източник: Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.

С най-голям относителен дял (93,3 на сто) в отчетените текущи разходи за 2022 г. са здравноосигурителните плащания в размер на 5 942 416 хил. лв. (в т.ч. 135 226 хил. лв. трансфер към ведомствени болници).

извършване на медицински услуги с НЗОК

¹³⁰ Предоставени трансфери

¹³¹ Одитни доказателства №№ 1, 2, 3, 5, 6, 7

¹³² изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹³³ Отчетените текущи разходи за 2021 г. са в размер на 5 854 672 хил. лв., с вкл. трансфер към ведомствени болници (144 106 хил. лв.).

2.1.1.1. Разходи за персонал

Разходите за персонал включват заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения, други възнаграждения и плащания за персонала, както и задължителните осигурителни вноски за сметка на работодателя.

Със ЗБНЗОК за 2022 г. са планирани разходи за персонал в размер на 62 324 хил. лв. В изпълнение на проект¹³⁴ „Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI“, през м. декември 2022 г., от НЗОК са отчетени разходи за персонал в общ размер от 3 хил. лв., изплатени за сметка на бюджета на НЗОК за 2022 г. За средствата, в размер на 3 хил. лв., за сметка на бюджета на НЗОК за разходи за персонал за 2022 г., съгласно ЗПФ¹³⁵ и Указания на МФ, са утвърдени¹³⁶ компенсирани промени между показателите по бюджета на НЗОК за 2022 г. в увеличение на предоставени трансфери по §§62-02 Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето), предоставени трансфери, за сметка на намаление на разходите за персонал по бюджета на НЗОК за 2022 г.

Отчетените за 2022 г. разходи за персонал са в размер на 62 289 хил. лв., и представляват от 99,9 на сто от планираните със ЗБНЗОК за 2022 г.

Съпоставени с отчетените разходи за персонал за 2021 г. в размер на 55 760 хил. лв., през 2022 г. се наблюдава увеличение с 6 528 хил. лв. или с 11,7 на сто. Увеличението се дължи на: настъпилите промени, съгласно ЗБНЗОК за 2022 г.¹³⁷ и определен нов размер на индивидуалните основни месечни заплати на служителите на НЗОК¹³⁸, както и увеличение на числеността на НЗОК¹³⁹ за обезпечаване на нови дейности, във връзка с преминаването от 01.07.2022 г. към НЗОК на дейностите по администриране на процесите, свързани с договаряне, отпускане, заплащане, предоставяне и контрол на помощни средства, приспособления, съоръжения или медицински изделия за хора с увреждания¹⁴⁰.

2.1.1.2. Издръжка на административните дейности

Разходите за издръжка на административните дейности включват разходи за: външни услуги, командировки в страната, материали, вода, горива, енергия, текущ ремонт, застраховки, договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски, платени данъци, такси и административни санкции и други.

Планираните със ЗБНЗОК за 2022 г.¹⁴¹ средства за издръжка на административните дейности са в размер на 32 910 хил. лв.

Към 31.12.2022 г. са изплатени 22 245,5 хил. лв., което представлява изпълнение от 67,6 на сто от заложените в годишен план средства и 0,3 на сто от отчетените разходи и трансфери - всичко. В сравнение с 2021 г. се отчита намаление с 10 816 хил. лв. или с 32,7 на сто, като делът на разходите за издръжка на административните дейности от отчетените разходи и трансфери – всичко намалява от 0,6 на сто на 0,3 на сто. Намалението се дължи основно на изплатените през 2021 г. средства за разходи за лихви към местни лица и за договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски по водени съдебни дела и споразумения, държавни данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции.¹⁴²

¹³⁴ № BG05SFOP001-1.024.0001

¹³⁵ чл. 115 от ЗПФ

¹³⁶ Докладна записка вх. № 21-01-164 от 18.01.2023 г.

¹³⁷ § 15, ал. 6 от ЗБНЗОК за 2022 г.

¹³⁸ от 10.07.2022 г.

¹³⁹ със сто броя - ПУДНЗОК (обн., ДВ, бр. 56/19.07.2022 г.)

¹⁴⁰ Наредба № Н-3 от 27 юни 2022 г.

¹⁴¹ обн., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., в сила от 1.01.2022 г., доп., ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г., в сила от 01.04.2022 г., изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 5.07.2022 г., доп., ДВ, бр. 62 от 5.08.2022 г.;

¹⁴² Одитно доказателство № 2

2.1.1.3. Здравноосигурителни плащания

Здравноосигурителните плащания се извършват за: ПИМП; СИМП; дентална помощ; МДД; ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната; лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги; МИ, прилагани в болничната медицинска помощ; БМП и плащания с трансфер от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г.; други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, както и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица.

През 2020 г. са сключени НРД с три годишен период на действие: НРД¹⁴³ за медицинските дейности между НЗОК и БЛС за 2020 – 2022 г.¹⁴⁴ и НРД¹⁴⁵ за денталните дейности между НЗОК и БЗС за 2020 – 2022 г.¹⁴⁶

През 2022 г. действат подписаните анекси към съответните НРД 2020 – 2022 г. между НЗОК и БЛС¹⁴⁷, съответно БЗС¹⁴⁸, за заплащане на суми за неблагоприятни условия на работа при обявено извънредно положение, съответно извънредна епидемична обстановка в рамките на параметрите по ЗБНЗОК за 2022 г.

С РМС № 826 от 25.11.2021 г. е прието удължаване срока на обявената¹⁴⁹ извънредна епидемична обстановка, считано от 01.12.2021 г. до 31.03.2022 г. В тази връзка са извършени плащания за дейност до 31.03.2022 г., по реда на чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците, договорени с „Методика за определяне на размера на сумите, заплащани от НЗОК на изпълнители на медицинска помощ, на дентална помощ и на медико-диагностични дейности за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка“ (Методиката)¹⁵⁰, приета¹⁵¹ от НС на НЗОК, УС на БЛС и УС на БЗС. За дейност м. април 2022 г. на изпълнителите на БМП е извършено заплащане по реда на „Методика за определяне на размера на сумите, заплащани от НЗОК на изпълнители на БМП за работа при неблагоприятни условия след отмяна¹⁵² на извънредната епидемична обстановка“ (Методиката)¹⁵³, приета¹⁵⁴ от НС на НЗОК и УС на БЛС.

Размерът на месечните суми за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка се определя от 01.01.2022 г., както следва¹⁵⁵: за изпълнителите на извънболнична медицинска и дентална помощ - на базата на стойността на отчетената дейност, включена в подадените ежемесечни файлове за съответния месец и 85 на сто от базисната стойност на дейността за 2021 г.¹⁵⁶; за изпълнителите на БМП – на базата на стойността на отчетената дейност, включена в подадените ежедневни файлове и

¹⁴³ № РД-НС-01-4 от 23.12.2019 г.;

¹⁴⁴ обн., ДВ, бр. 7 от 24.01.2020 г.; https://www.nhif.bg/bg/nrd/2020-2022/medical#docs_section1

¹⁴⁵ № РД-НС-01-3 от 23.12.2019 г.

¹⁴⁶ обн., ДВ, бр. 4 от 14.01.2020 г.; <https://www.nhif.bg/bg/nrd/2020-2022/dental>

¹⁴⁷ Договор № РД-НС-01-4-14 от 24.08.2022 г. между НЗОК и БЛС

¹⁴⁸ Договор № РД-НС-01-3-5 от 10.05.2022 г. между НЗОК и БЗС

¹⁴⁹ с РМС № 325 от 2020 г.

¹⁵⁰ Методика № РД-НС-01-1 от 17.02.2022 г.

¹⁵¹ Решение № РД-НС-04-8/03.02.2022 г.; Одитно доказателство № 5

¹⁵² Извънредната епидемична обстановка е отменена на 01.04.2022 г.

¹⁵³ Методика № РД-НС-01-3 от 18.04.2022 г.

¹⁵⁴ Решение № РД-НС-04-43/14.04.2022 г.

¹⁵⁵ т. 3 от Методиката № РД-НС-01-1 от 17.02.2022 г.

¹⁵⁶ т. 3.1. от Методиката

85 на сто от средномесечната стойност за дейността за 2021 г.¹⁵⁷

За дейността на изпълнителите на медицинска помощ месечните суми се определят, когато стойността на отчетената дейност, включена в подадените ежемесечни/ежедневни файлове за съответния месец е не по-малко от 60 на сто от базисната/средномесечната стойност на дейността за 2021 г.¹⁵⁸ За дейността на изпълнителите на дентална помощ месечните суми се определят, когато стойността на отчетената дейност, включена в подадените ежемесечни/ежедневни файлове за съответния месец е не по-малко от 50 на сто от базисната/средномесечната стойност на дейността за 2021 г.¹⁵⁹

Изпълнителите на ПИМП, СИМП и БМП, определени със заповед на министъра на здравеопазването, получават сума в размер на 10 лв. за поставена доза на препоръчителна ваксина срещу COVID-19, в която се включва и издаване на документ/и за поставянето, например сертификат за ваксинация срещу COVID-19, отговарящ на изискванията на държавите – членки на Европейския съюз.¹⁶⁰

Изплатените средства за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка се включват при отчитане на изпълнението на годишните стойности за БМП, разпределени по месеци съгласно правилата по чл. 4, ал. 4 от ЗБНЗОК за 2022 г. и участват при прилагането на механизма за гарантиране предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ, договорен с НРД за медицински дейности 2020 – 2022 г.¹⁶¹

Заплатените през 2022 г. суми по Методиката възлизат на 55 973 хил. лв. или 0,9 на сто от здравноосигурителните плащания през годината. Размерът на сумите, изплащани на изпълнителите на медицинска помощ за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка се определя от НЗОК ежемесечно за всеки изпълнител на медицинска и/или дентална помощ и МДД, сключил договор с НЗОК по реда на НРД за медицинските дейности 2020 – 2022 г. и НРД за денталните дейности 2020 – 2022 г., който изрично не е заявил, че не желае да получава суми за неблагоприятни условия на работа.¹⁶²

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г.¹⁶³ здравноосигурителни плащания са в размер на 5 678 270 хил. лв. След извършена актуализация на закона¹⁶⁴, разходите за здравноосигурителни плащания са увеличени с 53 801 хил. лв. и са в размер на 5 732 071 хил. лв. Разходите за здравноосигурителните плащания заемат най-голям дял - 96,6 на сто от текущите разходи, както и най-голям дял – 93,7 на сто от общо разходи и трансфери.

В резултат на извършени промени по бюджета, с решения на НС на НЗОК и с ПМС, размерът на здравноосигурителните плащания е увеличен с 228 462 хил. лв. и в годишния план възлиза на 5 960 533 хил. лв. (в т.ч. 135 226 хил. лв. трансфер за ведомствени болници).¹⁶⁵

През 2022 г. са отчетени 5 942 416 хил. лв. здравноосигурителни плащания, които са с 210 344 хил. лв. (3,7 на сто) повече спрямо определените със ЗБНЗОК за 2022 г.

Отчетените през 2022 г. здравноосигурителни плащания са повече спрямо отчетените през 2021 г.¹⁶⁶, като увеличението е с 13,1 на сто.

¹⁵⁷ т. 3.2. от Методиката

¹⁵⁸ т. 4.1. от Методиката

¹⁵⁹ т. 4.2. от Методиката

¹⁶⁰ т. 5.5. от Методиката

¹⁶¹ т. 7.1.8. от Методиката; Одитно доказателство № 5

¹⁶² т. 2 от Методиката

¹⁶³ обн., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г.

¹⁶⁴ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 2022 г.

¹⁶⁵ Одитни доказателства № 3 и № 5

¹⁶⁶ 5 252 875 хил. лв.

Здравноосигурителните плащания (в т.ч. трансфер към бюджетни организации - ведомствени болници) отчетени през 2022 г., по показатели са както следва:

а) за ПИМП – 368 693 хил. лв.;

б) за СИМП – 407 427 хил. лв.;

в) за дентална помощ – 256 088 хил. лв.;

г) за медико-диагностична дейност – 197 764 хил. лв.;

д) за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 1 524 845 хил. лв., в т.ч. за:

да) заплащане на изпълнени електронни предписания с предписани лекарствени продукти за домашно лечение на територията на страната, чието ниво на заплащане е 100 на сто – 26 824 хил. лв.;

дб) МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната – 29 121 хил. лв.;

дв) ЛП за домашно лечение на територията на страната – 839 632 хил. лв.;¹⁶⁷

дг) лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 629 268 хил. лв.

е) МИ, прилагани в БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 115 907 хил. лв.

ж) БМП и плащания с трансфер от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г. – 2 921 358 хил. лв., в т.ч. за:

жа) болнична медицинска помощ – 2 849 153 хил. лв.

жб) плащания с трансфер от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г. – 72 205 хил. лв.;

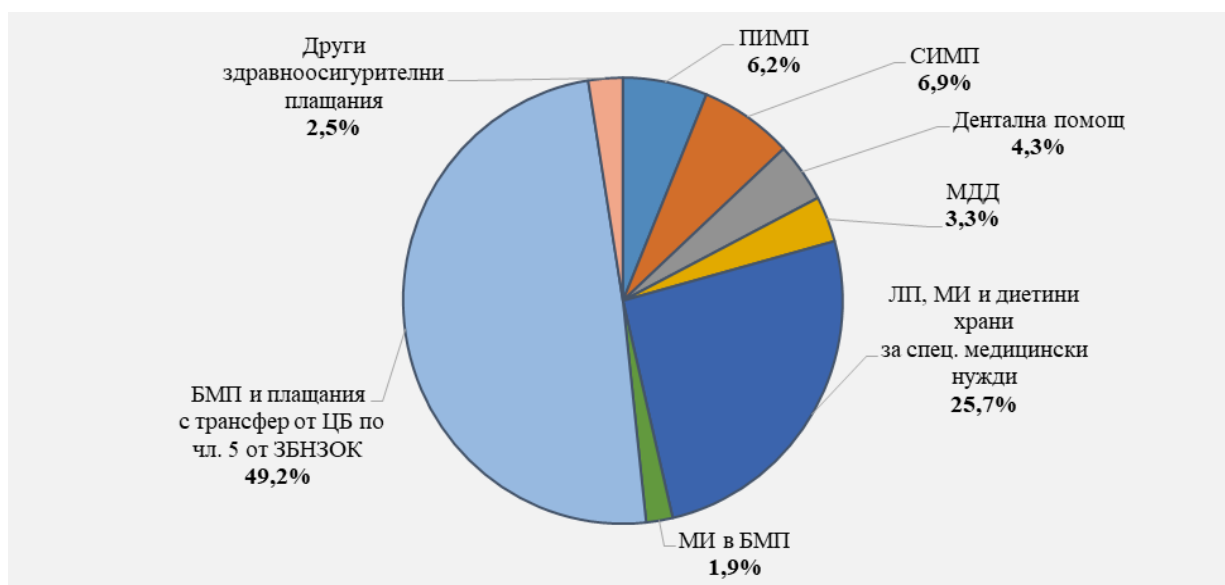
и) други здравноосигурителни плащания - 150 333 хил. лв., в т.ч. за:

иа) медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност – 141 701 хил. лв.

иб) поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица – 8 632 хил. лв.

В следващата графика е представена структурата и относителните дялове на здравноосигурителните плащания, отчетени към 31.12.2022 г.

¹⁶⁷ в т.ч.: за ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени с протокол, за които се извърша експертиза – 536 126 хил. лв. и за ЛП за домашно лечение на територията на страната, за които не се изисква протокол – 303 506 хил. лв.

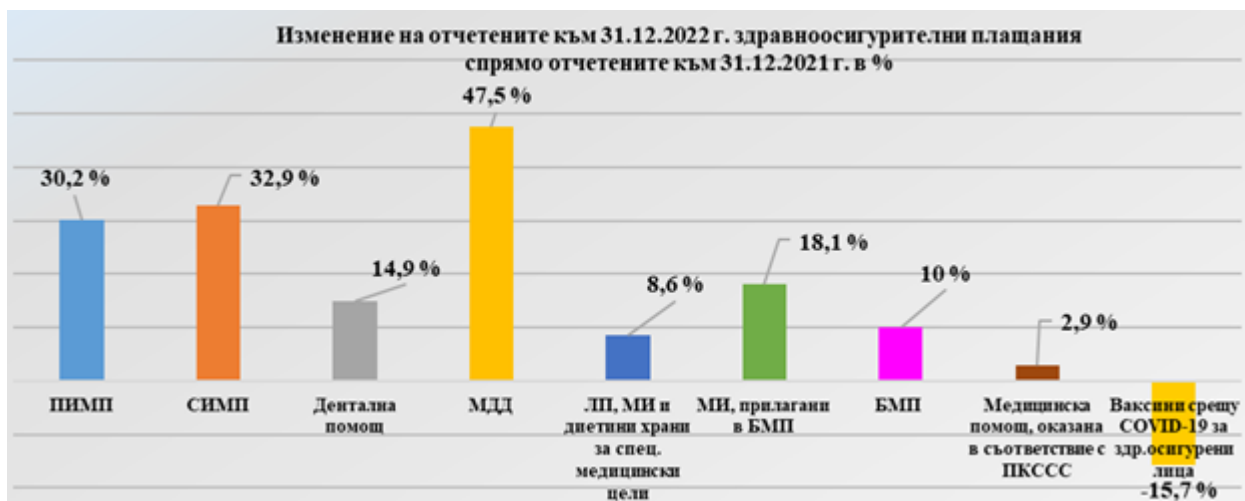
Източник: Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.

С най-голям относителен дял в общия размер на здравноосигурителни плащания са разходите за БМП и плащания с трансфер от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г. – 49,2 на сто, следвани от разходите за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 25,7 на сто и за СИМП – 6,9 на сто.

В следващите графики са съпоставени отчетените здравноосигурителни плащания към 31.12.2021 г. и 31.12.2022 г.

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2021 г. и 2022 г.

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2021 г. и 2022 г.

От извършеното сравнение на отчетените здравноосигурителни плащания през 2022 г. спрямо предходната 2021 г. е установено, че плащанията нарастват, както като общ размер, така и по отделните показатели, с изключение на здравноосигурителните плащания за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица. Най-голям относителен ръст бележат здравноосигурителните плащания за МДД, следвани от разходите за СИМП и ПИМП. Най-нисък ръст се отчита при здравноосигурителните плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност. Ръстът на разходите за МДД, както и спадът на тези за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица се дължи на отпадането на епидемичната обстановка през 2022 г.

2.1.1.3.1. Здравноосигурителни плащания за първична извънболнична медицинска помощ

Първичната извънболнична медицинска помощ е медицинска дейност, с която се предоставя достъп на населението до медицинска помощ. С нея е предвидено да се гарантира профилактика за ранно откриване и предотвратяване на заболявания и навременно оказване на медицинска помощ в случай на заболяване.

Със ЗБНЗОК за 2022 г.¹⁶⁸ за ПИМП са определени разходи в размер на 363 711 хил. лв. След извършени корекции по реда на ЗЗО¹⁶⁹ и ЗПФ¹⁷⁰ средствата за здравноосигурителни плащания за ПИМП за 2022 г. са увеличени с 4 989 хил. лв. и в годишния план възлизат на 368 700 хил. лв.

Отчетените през 2022 г. разходи за ПИМП са 368 693 хил. лв. или с 1,4 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2022 г. През 2022 г. извършените плащания¹⁷¹ на изпълнителите на ПИМП на суми за работа при неблагоприятни условия за периода на удължаване срока на обявената извънредна епидемична обстановка от 01.12.2021 г. до 31.03.2022 г. възлизат на 2 409 хил. лв. и са с 8 114 хил. лв. по-малко спрямо заплатените¹⁷² суми през 2021 г., през която работата при неблагоприятни условия по Методиката е заплащана за целия 12-месечен период.

За 2022 г. здравноосигурителните плащания за ПИМП представляват 6,2 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

¹⁶⁸ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹⁶⁹ чл. 15, ал. 1, т. 7, чл. 26, ал. 2 от ЗЗО

¹⁷⁰ чл. 116 от ЗПФ

¹⁷¹ по реда на Методиката и чл. 187а от НРД за медицински дейности за 2020 – 2022 г.

¹⁷² 10 523 хил. лв.

Отчетените през 2022 г. здравноосигурителни плащания за ПИМП са с 85 471 хил. лв. или с 30,2 на сто повече от отчетените¹⁷³ през 2021 г.

2.1.1.3.2. Здравноосигурителни плащания за специализирана извънболнична медицинска помощ (вкл. за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение)

Специализираната извънболнична медицинска помощ включва извършване на дейности по диагностика, лечение, рехабилитация и наблюдение на болни; експертиза на временна нетрудоспособност; наблюдение и оказване на медицинска помощ при бременност и майчинство; насочване на пациенти за консултативна и болнична помощ и други.

Здравноосигурителните плащания за СИМП (вкл. за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение) съгласно ЗБНЗОК за 2022 г.¹⁷⁴ са предвидени в размер на 380 229 хил. лв. В резултат на извършени през годината корекции¹⁷⁵ по бюджета на НЗОК, средствата са увеличени с 27 226 хил. лв. и годишният план на здравноосигурителните плащания за СИМП възлиза на 407 455 хил. лв. (в т.ч. 1 897 хил. лв. трансфер за ведомствени болници).

Отчетените през 2022 г. разходи за СИМП в размер на 407 427 хил. лв. са със 7,2 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2022 г. и представляват 6,9 на сто от общия размер на здравноосигурителните плащания. През 2022 г. извършените плащания¹⁷⁶ на изпълнителите на СИМП на суми за работа при неблагоприятни условия за периода на удължаване срока на обявената извънредна епидемична обстановка от 01.12.2021 г. до 31.03.2022 г. възлизат на 6 972 хил. лв., в т.ч. 5 222, хил. лв.¹⁷⁷ до 85 на сто от базовата стойност на дейността за 2022 г. Отчита се намаление с 22 618 хил. лв. спрямо заплатените¹⁷⁸ през 2021 г. суми, през която работата при неблагоприятни условия е заплащана¹⁷⁹ за целия 12-месечен период.

През 2022 г. са отчетени здравноосигурителните плащания за СИМП със 100 916 хил. лв. или 32,9 на сто повече спрямо 2021 г.¹⁸⁰

2.1.1.3.3. Здравноосигурителни плащания за дентална помощ

Националната здравноосигурителна каса заплаща оказаната помощ на здравноосигурените лица, осъществили правото си на свободен избор, преглед и лечение от лекар по дентална медицина в лечебно заведение за извънболнична дентална помощ, сключило договор с НЗОК. Обемът дейности, които може да получи всяко от здравноосигурените лица, включва първична и специализирана дентална помощ, които са определени в сключения НРД за дентални дейности между НЗОК и БЗС за 2020 – 2022 г.¹⁸¹

Съгласно ЗБНЗОК за 2022 г.¹⁸², планираните разходи за здравноосигурителни плащания за дентална помощ са в размер на 239 710 хил. лв. През 2022 г., вследствие на извършени промени¹⁸³ по бюджета на НЗОК, годишният план е увеличен с 16 453 хил. лв. и възлиза на 256 163 хил. лв.

¹⁷³ 283 222 хил. лв.

¹⁷⁴ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹⁷⁵ по реда на чл. 15, ал. 1, т. 7 от ЗЗО, чл. 116 от ЗПФ и §1, ал. 1, от ЗБНЗОК за 2022 г., увеличени общо с 28 930 хил. лв. и по реда на чл. 115 от ЗПФ намалени с 1 704 хил. лв.

¹⁷⁶ по реда на Методиката и чл. 201а от НРД за медицински дейности за 2020 – 2022 г.

¹⁷⁷ по т. 8 от Методиката

¹⁷⁸ 29 590 хил. лв.

¹⁷⁹ по Методиката

¹⁸⁰ 306 511 хил. лв.

¹⁸¹ <https://www.nhif.bg/bg/nrd/2020-2022/dental>

¹⁸² изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹⁸³ по реда на чл. 15, ал. 1, т. 7 от ЗЗО, чл. 116 от ЗПФ и §1, ал. 1, от ЗБНЗОК за 2022 г., увеличени общо с 19 160 хил. лв. и по реда на чл. 115 от ЗПФ намалени с 2 707 хил. лв.

Отчетените през 2022 г. средства за дентална помощ в размер на 256 088 хил. лв. са с 16 378 хил. лв. или 6,8 на сто повече от заложените в ЗБНЗОК за 2022 г. и съставляват 4,3 на сто от всички здравноосигурителни плащания. През 2022 г. извършените плащания¹⁸⁴ на изпълнителите на дентална помощ на суми за работа при неблагоприятни условия за периода на удължаване срока на обявената извънредна епидемична обстановка от 01.12.2021 г. до 31.03.2022 г. възлизат на 15 423 хил. лв. Отчита се намаление с 46 179 хил. лв. спрямо заплатените¹⁸⁵ суми през 2021 г., през която работата при неблагоприятни условия е заплащана¹⁸⁶ за целия 12-месечен период.

Спрямо извършените към 31.12.2021 г.¹⁸⁷ здравноосигурителни плащания за дентална помощ се отчита ръст с 33 241 хил. лв. или с 14,9 на сто.

2.1.1.3.4. Здравноосигурителни плащания за медико-диагностична дейност

Медико-диагностичните дейности включват специализирани и/или високоспециализирани дейности, клинично-лабораторни изследвания, рентгенологични изследвания и клинично-микробиологични изследвания и др.

Съгласно ЗБНЗОК за 2022 г.¹⁸⁸, планираните разходи за МДД са в размер на 207 286 хил. лв. или 3,6 на сто от планираните здравноосигурителни плащания. В резултат на извършени корекции¹⁸⁹ по бюджета на НЗОК в края на годината, средствата са намалени с 9 106 хил. лв., като в резултат годишният план за здравноосигурителните плащания за МДД за 2022 г. възлиза на 198 180 хил. лв. (в т.ч. 1 143 хил. лв. трансфери към ведомствени болници).

Отчетените за 2022 г. разходи за МДД са в размер на 197 764 хил. лв. (в т.ч. 1 143 хил. лв. трансфери към ведомствени болници), представляват 3,3 на сто от всички отчетени здравноосигурителни плащания и са с 4,6 на сто по-малко от планираните със ЗБНЗОК за 2022 г. Извършените през 2022 г. плащания¹⁹⁰ на изпълнители на МДД на суми за работа при неблагоприятни условия за периода на удължаване срока на обявената извънредна епидемична обстановка от 01.12.2021 г. до 31.03.2022 г. възлизат на 3 755 хил. лв. Отчита се намаление с 6 447 хил. лв. спрямо заплатените суми¹⁹¹ през 2021 г., през която работата при неблагоприятни условия е заплащана¹⁹² за целия 12-месечен период.

Спрямо отчетените 134 038 хил. лв. за МДД за 2021 г. се наблюдава увеличение с 63 726 хил. лв. или с 47,5 на сто.

2.1.1.3.5. Здравноосигурителни плащания за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги

Националната здравноосигурителна каса заплаща ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в

¹⁸⁴ по реда на Методиката и чл. 122а от НРД за денталните дейности за 2020 – 2022 г.

¹⁸⁵ 61 602 хил. лв.

¹⁸⁶ по Методиката

¹⁸⁷ 222 847 хил. лв.

¹⁸⁸ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹⁸⁹ по реда на чл. 115 от ЗПФ

¹⁹⁰ по реда на Методиката и чл. 205а от НРД за медицински дейности за 2020 – 2022 г.

¹⁹¹ 10 202 хил. лв.

¹⁹² по Методиката

условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги.

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г.¹⁹³ разходи по този показател са в размер на 1 515 453 хил. лв. или 26,4 на сто от планираните здравноосигурителни плащания.

През 2022 г. са извършени промени, като общият размер на този вид здравноосигурителни плащания е увеличен¹⁹⁴ със 17 114 хил. лв., в т.ч. 12 708 хил. лв. за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, и 4 406 хил. лв. за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги.

В резултат на увеличението общият размер на разходите по този показател в годишния план възлиза на 1 532 567 хил. лв., което е с 1,1 на сто повече от определените със ЗБНЗОК за 2022 г.

За 2022 г. отчетените разходи по показателя са в размер на 1 524 845 хил. лв. (в т.ч. 16 623 хил. лв. трансфери към ведомствени болници) или 25,7 на сто от извършените здравноосигурителни плащания.

Планираните със ЗБНЗОК за 2022 г.¹⁹⁵ здравноосигурителни плащания за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната са в размер на 882 869 хил. лв., или 15,4 на сто от определените здравноосигурителни плащания със закона. В резултат на извършените корекции, в годишния план размерът на средствата е увеличен на 895 578 хил. лв., като отчетените средства са 895 577 хил. лв. и представлява 15,1 на сто от извършените здравноосигурителни плащания. С тези средства през 2021 г. са заплатени лекарства, предоставени от аптеките за домашно лечение на здравноосигурени лица в периода 01.12.2021 г. - 30.11.2022 г. Съпоставени с отчетените разходи за 2021 г.¹⁹⁶ се наблюдава увеличение с 42 611 хил. лв. или с 5 на сто.

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г.¹⁹⁷ разходи за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги са в размер на 632 584 хил. лв. В резултат на извършените корекции, в годишния план размерът на средствата е увеличен на 636 989 хил. лв., като стойността на отчетения разход по показателя е 629 268 хил. лв. (в т.ч. 16 623 хил. лв. трансфери към ведомствени болници) и представлява 10,6 на сто от всички здравноосигурителни плащания. Съпоставени с отчетените разходи за 2021 г.¹⁹⁸ се наблюдава увеличение със 78 419 хил. лв. или с 14,2 на сто.

Извършените от НЗОК към 31.12.2022 г. здравноосигурителни плащания по договори с изпълнители на БМП, за приложени ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, са в размер на 629 268 хил. лв. (в т.ч. 16 623 хил. лв. трансфер за ведомствени болници). С тези средства са заплатени ЛП, приложени от изпълнителите на БМП в периода м. ноември 2021 г. – м. октомври 2022 г.

¹⁹³ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹⁹⁴ по реда на чл. 115 от ЗПФ

¹⁹⁵ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹⁹⁶ 852 966 хил. лв.

¹⁹⁷ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

¹⁹⁸ 550 849 хил. лв.

Постъпилите към 31.12.2022 г. отстъпки за ЛП по реда на § 5 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. и суми по Наредба № 10/2009 г.¹⁹⁹, които се възстановяват пряко на НЗОК от притежатели на разрешения за употреба на лекарствени продукти, общо в размер на 212 166 хил. лв. са отчетени в намаление на разходите за ЛП в БМП.

2.1.1.3.6. Здравноосигурителни плащания за медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги

Националната здравноосигурителна каса заплаща медицинските изделия, предназначени за заболявания, прилагани в БМП от лечебните заведения.

Със ЗБНЗОК за 2022 г.²⁰⁰ за медицински изделия са планирани средства в размер на 115 982 хил. лв. или 2 на сто от стойността на определените здравноосигурителни плащания.

С извършените промени по реда на ЗЗО²⁰¹ и ЗПФ²⁰² през 2022 г., планираните средства са увеличени с 1 153 хил. лв. и в годишния план са в размер на 117 135 хил. лв. (в т.ч. 4 111 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), което е с 1 на сто повече от планираните със ЗБНЗОК за 2022 г.

Отчетените здравноосигурителни плащания за МИ, прилагани в БМП са в размер на 115 907 хил. лв. (в т.ч. 4 111 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и съставляват 2 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

През 2022 г. плащанията на НЗОК за МИ, прилагани в БМП са към лечебни заведения, в изпълнение на договорите за оказване на БМП²⁰³, и към производители или търговци на едро с МИ или техни упълномощени представители, сключили договори с НЗОК за доставка на МИ по реда на Наредба № 10/2009 г.²⁰⁴. От извършените разходи през 2022 г., 260 хил. лв. представляват плащания на главници по изпълнителни листове на основание влезли в сила съдебни решения за заплащане на незаплатени от НЗОК МИ, приложени при дейност по договори с изпълнители на БМП за стари периоди.

Отчетените средства по показателя са със 17 788 хил. лв. или с 18,1 на сто повече спрямо изразходваните през 2021 г.²⁰⁵, поради увеличение на обема на отчетената дейност, включване на нови групи на МИ и увеличение на тяхната средната цена²⁰⁶.

2.1.1.3.7. Здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ и плащания с трансфер от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г.

Болничната медицинска помощ включва дейности по клинични пътеки, високоспециализирани медицински дейности, клинични процедури, амбулаторни процедури.²⁰⁷

Националната здравноосигурителна каса заплаща оказването на БМП от лечебните заведения, сключили договори с НЗОК. По реда на чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г., чрез трансфер от централния бюджет, НЗОК заплаща допълнителни трудови възнаграждения на персонала на изпълнителите на БМП за срока на обявената извънредна епидемична

¹⁹⁹ Наредба № 10/2009 г. за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от Националната здравноосигурителна каса на лекарствени продукти, медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели и на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, договаряне на отстъпки и възстановяване на превишените средства при прилагане на механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК

²⁰⁰ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

²⁰¹ чл. 15, ал. 1, т. 7, чл. 26, ал. 2 от ЗЗО

²⁰² чл. 116 от ЗПФ

²⁰³ в размер на 59 665 хил. лв.

²⁰⁴ в размер на 62 120 хил. лв.

²⁰⁵ 98 119 хил. лв.

²⁰⁶ по реда на Наредба № 10/2009 г., за МИ от списъка по чл. 13, ал. 2, т. 2, б. „б“ от Наредба № 10/2009 г.

²⁰⁷ Наредба № 3 от 20.03.2018 г. за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, обн., ДВ, бр. 29 от 30.03.2018 г., в сила от 1.04.2018 г.

обстановка.

Със ЗБНЗОК за 2022 г.²⁰⁸ за БМП и плащания с трансфер от централния бюджет по чл. 5 от закона са определени средства в размер на 2 791 801 хил. лв. или 48,7 на сто от планираните здравноосигурителни плащания.

С извършените през 2022 г. промени предвидените средства са увеличени общо със 132 831 хил. лв. и в годишния план възлизат на 2 924 632 хил. лв. (в т.ч. 110 790 хил. лв. трансфери към ведомствени болници), което представлява 4,8 на сто увеличение спрямо определените със ЗБНЗОК за 2022 г.

Отчетените средства са в размер на 2 921 358 хил. лв. (в т.ч. 110 790 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), от тях 2 849 153 хил. лв. по НРД (за БМП) и 72 205 хил. лв. по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г., за изплащане на допълнителни трудови възнаграждения на медицинския персонал. Отчетените средства по показателя са с 4,6 на сто повече от планираните със закона и заемат най-голям дял от здравноосигурителните плащания – 49,2 на сто.

През 2022 г. извършените плащания²⁰⁹ на изпълнители на БМП на суми за работа при неблагоприятни условия за периода на удължаване срока на обявената извънредна епидемична обстановка от 01.12.2021 г. до 31.03.2022 г., възлизат на 27 416 хил. лв. и са по-малко с 267 881 хил. лв. спрямо заплатените суми²¹⁰ през 2021 г., през която суми по Методиката са заплащани за целия 12-месечен период на дейност.

За сравнение, през 2021 г. са изразходвани 2 656 411 хил. лв., с 264 946 хил. лв. или с 10 на сто по-малко от тези през 2022 г.

2.1.1.3.8. Други здравноосигурителни плащания

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г.²¹¹ средства за други здравноосигурителни плащания са в размер на 117 900 хил. лв. В резултат на извършени промени средствата по показателя са увеличени²¹² с 37 800 хил. лв. и в годишния план възлизат на 155 700 хил. лв.), което представлява 32,1 на сто увеличение спрямо определените със ЗБНЗОК за 2022 г.

Отчетените средства са в размер на 150 333 хил. лв. (в т.ч. 662 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и представляват 2,5 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

2.1.1.3.8.1. Здравноосигурителни плащания медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност

Съгласно ЗЗО²¹³ по правилата за координация на системите за социална сигурност и двустранни спогодби, НЗОК планира средства в бюджета си, с които се гарантират здравноосигурителните права на: европейските граждани, осигурени в други държави-членки на ЕС, Европейско икономическо пространство, Конфедерация Швейцария, Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, Република Северна Македония, Република Сърбия и Черна гора, както и на осигурените в тези държави граждани при техния престой или пребиваване на територията на Република България, както и на осигурените в НЗОК лица, при техния престой или пребиваване на територията на тези държави. Средствата са за възстановяване на разходите на държавите, оказали медицинска помощ по реда на правилата за координация на системите за социална сигурност.

²⁰⁸ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

²⁰⁹ по реда на Методиката и чл. 362а във връзка с чл. 344, ал. 1, т. 6 от НРД за медицински дейности за 2020 – 2022 г. (обн., ДВ, бр. 36 от 06.04.2020 г.)

²¹⁰ 295 297 хил. лв.

²¹¹ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

²¹² по реда на чл. 15, ал. 1, т. 7 от ЗЗО и чл. 116 от ЗПФ и §1, ал. 1, от ЗБНЗОК за 2022 г.

²¹³ чл. 29, ал. 3, т. 8 от ЗЗО

През 2022 г. със ЗБНЗОК²¹⁴ за здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, са определени средства в размер на 92 900 хил. лв. или 1,6 на сто от планираните здравноосигурителни плащания.

С извършените промени през 2022 г. по бюджета на НЗОК са увеличени предвидените със закона средства с 54 168 хил. лв. или с 58,3 на сто, с което годишния план по показателя възлиза на 147 068 хил. лв. (в т.ч. 294 хил. лв. трансфери към ведомствени болници).

Отчетените през 2022 г. разходи са в размер на 141 701 хил. лв. (в т.ч. 294 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и представляват 2,4 на сто от всички отчетени здравноосигурителни плащания.

По направление на плащанията по правилата за координация на системите за социална сигурност, отчетените средства са както следва:

а) заплатена през 2022 г. медицинска помощ, оказана на територията на Република България от договорни партньори на НЗОК за осигурени в други държави лица, на стойност от 13 992 хил. лв. (в т.ч. 294 хил. лв. трансфер за ведомствени болници),²¹⁵

б) възстановени разходи на здравноосигурени лица за заплатена от тях медицинска помощ при престой в друга държава, на стойност 356 хил. лв.,²¹⁶

в) възстановени през 2022 г. разходи на НЗОК от други държави за получена медицинска помощ на територията на Република България от техни осигурени лица в размер на 8 486 хил. лв.

Към 31.12.2022 г. общата сума на дължимите от другите държави суми към Република България възлиза на 16 466 хил. лв.²¹⁷

г) върнати суми през 2022 г. от институции в чужди държави в размер на 3 хил. лв., по вече приключили и изплатени от НЗОК суми от минали години, с което са анулирани суми за ползвана медицинска помощ на български здравноосигурени лица.²¹⁸

д) плащания по постъпили искове от други държави за получени на тяхна територия обезщетения в натура от здравноосигурени лица, осигурени в НЗОК, на стойност 135 836 хил. лв.²¹⁹

През 2022 г. са отчетени плащания по правилата за координация на системите за социална сигурност с 4 031 хил. лв. или с 2,9 на сто повече спрямо отчетените 137 670 хил. лв. през 2021 г.

От постъпилите от другите държави искове, по реда за възстановяване на действително извършени разходи, към 01.01.2022 г. НЗОК дължи плащане на други държави на обща стойност 115 302 хил. лв. Постъпилите през 2022 г. нови искове от други държави за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия

²¹⁴ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

²¹⁵ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 3 „Справка за стойността на заплатената през 2022 година медицинската помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, на осигурени в други държави лица, по месец на оказване на медицинската помощ и по РЗОК“

²¹⁶ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 19 „Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.- 31.12.2022 година за възстановяване на разходи на ЗЗОЛ за заплатена от тях медицинска помощ при престой в друга държава, по държава на получаване на помощта“

²¹⁷ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 13 „Справка за състоянието по исковете на НЗОК към другите държави за възстановяване на разходи на НЗОК за получена медицинска помощ на територията на България от техни осигурени лица, по държава-дебитор за периода 01.01. - 31.12.2022 година и сравнение с 2021 година“

²¹⁸ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 2 „Справка за здравноосигурителните плащания (вкл. трансфер) за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, за периода януари - декември 2022 година, по РЗОК и по месеци и в сравнение с 2021 г.“

²¹⁹ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 14 „Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.- 31.12.2022 година по искове на други държави, за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия обезщетения в натура от ЗОЛ, осигурени в НЗОК, по държави - кредитори и сравнение с 2021 година“

обезщетения в натура от здравноосигурени лица, са на стойност 129 250 хил. лв., от които са отпаднали задължения на обща стойност 1 643 хил. лв., поради отхвърлени при проверките искания и от генерирани курсови разлики на основание курса на валутите на БНБ в началото и края на годината. Към 31.12.2022 г. общата стойност на неприключените по искове за здравноосигурителни плащания от други държави възлиза на 107 047 хил. лв. Общата сума дължима от България по искове от други държави за възстановяване по реда на действителни разходи е намаляла с 8 255 хил. лв. или с 7,2 на сто спрямо тази към 31.12.2021 г.²²⁰

2.1.1.3.8.2. Здравноосигурителни плащания за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица

Поставянето на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица е медицинската дейност, с която е предвидено да се гарантира профилактика на населението за предотвратяване на заболяването.

Здравноосигурителни плащания за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица са въведени като показател в здравноосигурителните разходи със Закона за изменение и допълнение на ЗБНЗОК за 2021 г.²²¹

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г. средства по показателя са в размер на 25 000 хил. лв. С извършени през 2022 г. промени средствата са намалени с 16 368 хил. лв. или с 65,5 на сто и в годишния план възлизат на 8 362 хил. лв.

Отчетените през 2022 г. средства са в размер на 8 632 хил. лв. (в т.ч. 368 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) или 100 на сто спрямо заложените в годишния план, и представляват 0,1 на сто от всички отчетени здравноосигурителни плащания.

2.1.1.4. Плащания от трансфери от Министерство на здравеопазването

2.1.1.4.1. Плащания от трансфери от Министерството на здравеопазването по чл. 1, ал. 1, ред 3 от ЗБНЗОК

През 2022 г. плащанията от предоставените от МЗ на НЗОК трансфери са за финансиране на разходите, извършени от НЗОК за: лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; дейности за здравно неосигурени лица, включващи: дейности по комплексно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ; плащания²²² за покриване на разликата между потребителска такса, дължима от пенсионери при посещения при лекар и лекар по дентална медицина, дейности във връзка с лечение на лица до и над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ; МИ, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, както и за плащания за поставяне на ваксини срещу COVID-19 на здравнонеосигурени лица и за предоставяне на медицинска помощ на лица с предоставена временна закрила и лица по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО до влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на ЗЗО²²³.

Планираните със ЗБНЗОК за 2022 г.²²⁴ плащания от трансфери от МЗ са в размер на 106 571 хил. лв.

С ПМС № 76 от 05.05.2022 г., ПМС № 128 от 16.06.2022 г. и §1 от ПМС № 412 от 08.12.2022 г., са одобрени допълнителни трансфери от МЗ по бюджета на НЗОК в общ

²²⁰ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 14 „Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.- 31.12.2022 година по искове на други държави, за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия обезщетения в натура от ЗОЛ, осигурени в НЗОК, по държави-кредиторки и сравнение с 2021 година“

²²¹ изм. и доп., ДВ, бр. 77 от 16.09.2021 г.

²²² по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО

²²³ Закон за изменение и допълнение на ЗЗО, обн. ДВ, бр. 32 от 2022 г.

²²⁴ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г.

размер на 206 926 хил. лв. за осигуряване на средства за заплащане на изпълнителите на медицинска помощ за работа при неблагоприятни условия по време на обявена извънредна епидемична обстановка поради епидемично разпространение на COVID-19 съгласно чл. 15а от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, включително за заплащане на изпълнителите на медицинска помощ за поставяне на ваксини срещу COVID-19. От тези средства, годишният план на средствата за заплащане на изпълнителите на медицинска помощ за поставяне на ваксини срещу COVID-19 на неосигурени лица в периода на удължаване срока на обявената извънредна епидемична обстановка считано от 01.12.2021 г. до 31.03.2022 г., съгласно РМС²²⁵, е в размер на 942 хил. лв.

С РМС № 295 от 28.09.2022 г. е одобрен допълнителен трансфер за предоставяне от МЗ на НЗОК в размер на 40 150 хил. лв. за разходи за дейности във връзка с лечението на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от 33 и за дейности във връзка с лечението на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от 33.

С РМС № 412 от 08.12.2022 г. е одобрен допълнителен трансфер за предоставяне от МЗ на НЗОК в размер на 447 хил. лв. за разходи за медицинската помощ на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО, оказана до влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на ЗЗО²²⁶.

В резултат, годишният план на плащанията от трансфери от МЗ възлиза на 148 111 хил. лв.

През 2022 г. от МЗ са предоставени на НЗОК трансфери за финансиране на разходите, извършени от НЗОК за:

а) ЛП – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от 33, като приетите със ЗБНЗОК за 2022 г. средства са в размер на 6 576 хил. лв. По реда на ЗПФ²²⁷ средствата са увеличени с 5 736 хил. лв., в рамките на общия размер на средствата за плащания от трансфери от МЗ.

Към 31.12.2022 г. са изплатени 12 312 хил. лв., като спрямо извършените през 2021 г. плащания се отчита увеличение с 3 418 хил. лв. или ръст с 38,4 на сто.

б) дейности за здравно неосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение и дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от 33, като планираните със ЗБНЗОК за 2022 г. средства са в размер на 8 789 хил. лв. По реда на ЗПФ²²⁸ средствата са увеличени с 2 936 хил. лв., в рамките на общия размер на средствата за плащания от трансфери от МЗ.

Към 31.12.2022 г. са изплатени 11 725 хил. лв. (в т.ч. 179 хил. лв. трансфер към ведомствени болници). Отчита се ръст с 854 хил. лв. или 7,8 на сто спрямо извършените плащания през 2021 г.²²⁹

в) плащания на сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО, като със ЗБНЗОК за 2022 г. са приети средства в размер на 16 035 хил. лв. С решение²³⁰ на НС на НЗОК средствата са намалени с 1 891 хил. лв., в рамките на общия размер на средствата за плащания от трансфери от МЗ.

Отчетените плащания към 31.12.2022 г. са в размер на 14 144 хил. лв. (в т.ч. 14 хил. лв. трансфер към ведомствени болници). Отчита се увеличение на заплатените средства спрямо 2021 г.²³¹ с 472 хил. лв.

г) дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от 33 и дейности във връзка с лечение на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а

²²⁵ РМС № 826 от 25.11.2021 г.

²²⁶ обн., ДВ, бр. 32 от 2022 г.

²²⁷ чл. 115 от ЗПФ

²²⁸ чл. 115 от ЗПФ

²²⁹ Платени средства към 31.12.2021 г. в размер на 10 872 хил. лв.

²³⁰ Решение № РД-НС-04-110 от 08.11.2022 г.

²³¹ Платени средства към 31.12.2021 г. в размер на 13 672 хил. лв.

и 6 от 33, като приетите със ЗБНЗОК за 2022 г. средства са в размер на 37 171 хил. лв. Съгласно решение на НС на НЗОК²³² средствата са намалени с 3 524 хил. лв. по реда на ЗПФ²³³ (вътрешно-компенсирани промени в средствата за трансфери от МЗ). С ПМС²³⁴ средствата са увеличени с 40 150 хил. лв.

Към 31.12.2022 г. са изплатени 63 924 хил. лв. Спрямо платените през 2021 г.²³⁵ средства се отчита увеличение с 20 118 хил. лв. или с 46 на сто.

е) МИ, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, като планираните със ЗБНЗОК за 2022 г. средства са в размер на 38 000 хил. лв. Извършени²³⁶ са компенсирани промени, в резултат на които средствата са намалени с 3 257 хил. лв. Към 31.12.2022 г. отчетените разходи са в размер на 34 742 хил. лв. или 9,4 на сто по-малко от планираните в закона средства. Спрямо получените през 2021 г. трансфери се отчита намаление с 1 190 хил. лв.

Съгласно § 2, ал. 6 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г., трансферите за МИ, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване се определят и предоставят от МЗ при условия и по ред, утвърдени от министъра на здравеопазването и от управителя на НЗОК, след одобрение от НС на НЗОК, без да се нарушава балансът по бюджета на НЗОК.

Съгласно § 12 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г., НЗОК заплаща средствата за предоставените на хората с увреждания помощни средства, приспособления, съоръженията и МИ или за техния ремонт. Плащанията се извършват чрез АСП, като НЗОК превежда необходимите средства за заплащане на заявените суми.

През 2022 г. от НЗОК са платени заявените средства от АСП в размер на 26 191 хил. лв.²³⁷

з) за заплащането на изпълнителите на медицинска помощ за поставяне на ваксини срещу COVID-19 на неосигурени лица в периода на удължаване на срока на обявената извънредна епидемична обстановка в размер на 942 хил. лв.^{238,239}

Плащанията от допълнителните трансфери от МЗ по чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, не са предвидени в ЗБНЗОК за 2022 г. Годишният план на средствата²⁴⁰ за заплащане на изпълнителите на медицинска помощ за поставяне на ваксини срещу COVID-19 на неосигурени лица в периода на удължаване срока на обявената извънредна епидемична обстановка считано от 01.12.2021 г. до 31.03.2022 г., съгласно РМС²⁴¹ е в размер на 942 хил. лв.

Към 31.12.2022 г. са заплатени 942 хил. лв. (в т.ч. 27 хил. лв. трансфер за ведомствени болници).

и) дейности във връзка с оказване на медицинска помощ на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО, оказана до влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на ЗЗО²⁴².

Съгласно ПМС²⁴³ медицинската помощ на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО, оказана до влизането в сила на

²³² Докладна записка № 21-00 164 от 18.01.2023 г.

²³³ чл. 115 от ЗПФ

²³⁴ ПМС № 295/28.09.2022 г.

²³⁵ Платени средства към 31.12.2021 г. в размер на 43 806 хил. лв.

²³⁶ Решение № РД-НС-04-124 от 14.12.2022 г.

²³⁷ Одитно доказателство № 4

²³⁸ Одитни доказателства № 2 и № 6

²³⁹ чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците

²⁴⁰ по ПМС № 76/2022 г., ПМС № 128/2022 г. и §1 от ПМС № 412/2022 г.

²⁴¹ РМС № 826 от 25.11.2021 г.

²⁴² обн., ДВ, бр. 32 от 2022 г.

²⁴³ § 1 от ПМС № 69/2022 г.

Закона за изменение и допълнение на ЗЗО²⁴⁴, се заплаща при условията и по реда, приложими за българските граждани, освен ако не е заплатена или не подлежи на заплащане по друг ред, определен със закон или с друг акт на МС. С ПМС²⁴⁵ са приети средства за допълнителен трансфер по бюджета на НЗОК чрез бюджета на МЗ, в размер на 447 хил. лв. за извършване на плащанията по § 1 от ПМС № 69/2022 г.

Към 31.12.2022 г. са отчетени средства в размер на 346 хил. лв.

2.1.1.4.2. Плащания от трансфер от МЗ на изпълнителите на медицинска помощ, за персонала пряко ангажиран с дейности по време на извънредна епидемична обстановка, поради епидемично разпространение на COVID-19, съгласно чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците

На основание ПМС²⁴⁶ са предвидени допълнителни трансфери от МЗ в общ размер на 206 953 хил. лв. От тях, годишният план на средствата за заплащане на изпълнителите на медицинска помощ на допълнителни трудови възнаграждения за персонала, пряко ангажиран с дейности по време на извънредна епидемична обстановка, поради епидемично разпространение на COVID-19, е 205 983 хил. лв.²⁴⁷

Към 31.12.2022 г. извършените плащания от НЗОК са в размер на 204 352 хил. лв. (в т.ч. 6 467 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и са разходвани за:

а) субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия за осъществяване на болнична помощ в размер на 166 726 хил. лв. (в т.ч. 10 964 хил. лв. трансфер за ведомствени болници);

б) субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия (други субсидии и плащания) в размер на 37 626 хил. лв.

2.1.2. Придобиване на нефинансови активи

В ЗБНЗОК за 2022 г. за придобиване на нефинансови активи са предвидени 5 000 хил. лв., които заемат дял от 0,1 на сто от планираните разходи и трансфери.

Към 31.12.2022 г. са изплатени 4 474 хил. лв. за придобиване на нефинансови активи, което представлява 0,01 на сто от отчетените разходи и трансфери.

Разходите са извършени основно за основен ремонт на ДМА, придобиване на компютри и хардуер, сгради, транспортни средства, програмни продукти и лицензи за програмни продукти и други.²⁴⁸

Отчетените през 2022 г. средства за придобиване на нефинансови активи, съпоставени с 2021 г. са увеличени с 1 852 хил. лв.

2.1.3. Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи²⁴⁹

В съответствие с разпоредбите на ЗЗО²⁵⁰ в бюджета на НЗОК задължително се предвижда резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи в размер на сумата от три на сто от събраните приходи от здравноосигурителни вноски и трансферите за здравноосигурителни вноски от други бюджети и други приходи.

Съгласно ЗЗО²⁵¹ със средствата от резерва се плащат разходи в случай на значителни отклонения от равномерното разходване на средствата за

²⁴⁴ обн., ДВ, бр. 32 от 2022 г.

²⁴⁵ ПМС № 412/2022 г.

²⁴⁶ ПМС № 76/2022 г., ПМС № 128/2022 г. и ПМС № 412/2022 г.

²⁴⁷ чл. 15а, ал.1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците

²⁴⁸ Одитно доказателство № 2

²⁴⁹ Одитно доказателство № 2

²⁵⁰ чл. 26, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЗО

²⁵¹ чл. 26, ал. 2 от ЗЗО

здравноосигурителни плащания, като съгласно ЗПФ²⁵², НС на НЗОК е в правомощията да взема решения за използването на средствата от резерва.

Приетият със ЗБНЗОК за 2022 г.²⁵³ резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи е в размер на 177 429 хил. лв.

С решения²⁵⁴ на НС на НЗОК средствата от резерва са освободени и разпределени за здравноосигурителни плащания, както следва:

а) 6 740 хил. лв. за ПИМП;

б) 26 134 хил. лв. за СИМП;

в) 17 397 хил. лв. за ДП;

г) 17 114 хил. лв. за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги;

д) 1 154 хил. лв. за МИ, прилагани в БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги;

е) 94 890 хил. лв. болнична медицинска помощ и

ж) 14 000 хил. лв. за други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, както и за поставяне на ваксини срещу COVID -19 за здравноосигурени лица.

През 2022 г. средствата от резерва по бюджета на НЗОК са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

2.2. Предоставени трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК

По реда на § 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. и Указания на МФ²⁵⁵, здравноосигурителните плащания и тези от трансфери от МЗ по договори²⁵⁶, сключени между разпоредители с бюджет и НЗОК, се отчитат като трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК. Управителят на НЗОК ежесечно, след отчитането на извършените през предходния месец плащания, утвърждава компенсирани промени между трансферите по бюджета на НЗОК.

През 2022 г. от управителя на НЗОК са утвърдени компенсирани промени²⁵⁷ между показателите за здравноосигурителни плащания и плащания от трансфери от МЗ. Отчетените трансфери към ведомствените болници са в размер на 141 925 хил. лв., като от тях: 135 226 хил. лв. са от средствата за здравноосигурителни плащания; 232 хил. лв. от плащания от трансфер от МЗ по ал. 1, ред 3 от ЗБНЗОК за 2022 г. и 6 467 хил. лв. от плащания от трансфер от МЗ на изпълнителите на медицинска помощ, за персонала пряко ангажиран с дейности по време на извънредна епидемична обстановка, поради епидемично разпространение на COVID-19²⁵⁸.

²⁵² чл. 116 от ЗПФ

²⁵³ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 2022 г.

²⁵⁴ Решения №№ РД-НС-04-99/28.09.2022 г., РД-НС-04-124/14.12.2022 г., РД-НС-04-125/14.12.2022 г., РД-НС-04-126/14.12.2022 г., и РД-НС- 04-127/14.12.2022 г. т. 11

²⁵⁵ ДР № 2 от 22.03.2022 г.

²⁵⁶ чл. 59, ал. 1 от ЗЗО

²⁵⁷ Докладни записки вх. №№ 21-01-659 от 17.03.2022 г., 21-01-945 от 18.04.2022 , 21-01-1-945 от 16.05.2022 г., 21-01-1370 от 13.06.2022 г., 21-01-1449 от 13.07.2022 г., 21-01-1889 от 12.08.2022 г., 21-01-2171 от 14.09.2022 г., 21-01-2456 от 13.10.2022 г., 21-01-2762 от 14.11.2022 г., 21-01-3074 от 12.12.2022 г. и 21-01-164 от 16.01.2023 г.

²⁵⁸ съгласно чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците

2.3 Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)

В изпълнение на проект²⁵⁹ „Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI“, през м. декември 2022 г., от НЗОК са отчетени разходи за персонал в общ размер от 3 хил. лв., изплатени за сметка на бюджета на НЗОК за 2022 г. Съгласно Указания на МФ, в отчетните данни по ЕБК за изпълнението на бюджета на НЗОК, разходите са отчетени като предоставени трансфери²⁶⁰. Съгласно ЗПФ и Указания на МФ, с утвърдени компенсирани промени от управителя на НЗОК, средствата са отразени като предоставени трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето) и са заложили в годишен план със съответното намаление на разходите за персонал по бюджета на НЗОК за 2022 г.

Към 31.12.2022 г. отчетените средства за трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето) са в размер на 3 хил. лв.

3. Бюджетно салдо²⁶¹

Съгласно ЗБНЗОК за 2022 г., бюджетът на НЗОК за 2022 г. е приет с балансирано бюджетно салдо.

В резултат на отчетените към 31.12.2022 г. разходи и трансфери - всичко в общ размер на 6 373 916 хил. лв., спрямо отчетените приходи и трансфери - всичко в общ размер на 6 419 321 хил. лв. се формира положително бюджетно салдо за годината в размер на 45 405 хил. лв.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК за 2022 г. Извършените през годината промени между елементите на разходите и трансферите са в рамките на бюджета и са в съответствие с нормативните изисквания.

Част четвърта ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на резултатите от извършения одит на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г., са налице основания за изразяване на следното заключение:

По отношение на процеса по **„Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г.“** е констатирано съответствие във всички съществени аспекти, с изключение на неспазване разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от ЗЗО за внасянето на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет в Народното събрание.

По отношение на процесите **„Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г.“** и **„Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.“** е установено съответствие във всички съществени аспекти.

През одитирания период състоянието на СФУК в изследваната област е добро, с изключение на дейността по представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г., където контролните процедури не са осигурили съответствие с нормативните изисквания.

Част пета ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ

Фактите и обстоятелствата, установени при одита и отразени в проекта на одитен доклад за извършен одит на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2022 г., са съгласувани²⁶² с представители на НЗОК. Представените по време на одита отговори на

²⁵⁹ № BG05SFOP001-1.024.0001

²⁶⁰ Докладна записка вх. № 21-01-164 от 18.01.2023 г.

²⁶¹ Одитно доказателство № 2

²⁶² на 05.09.2023 г.

въпроси и информация от отговорните длъжностни лица са взети предвид при изготвянето на проекта на одитен доклад.

В подкрепа на констатациите от одитния доклад са събрани 8 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата.

Настоящият одитен доклад е приет на основание, чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 467 от 26.10.2023 г. на Сметната палата.

№	Опис на приложенията към Одитен доклад № 0600101123	Бр. стр.
1.	Извършени промени по бюджета на НЗОК за 2022 г. по показатели	15

Извършени промени по бюджета на НЗОК за 2022 г. по показатели

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-99/ 28.09.2022 г., РД-НС-04-124, РД-НС-04-125, РД-НС-04-126 и РД-НС-04-127 от 14.12.2022 г.	РД-НС-04-76/ 22.07.2022 г., РД-НС-04-110/ 08.11.2022 г., РД-НС-04-124/ 14.12.2022 г., РД-НС-04-133/ 16.12.2022 г., ДЗ вх. № 21- 01-2501/ 19.10.2022 г. ДЗ вх. № 21- 01-164/ 18.01.2023 г.	ПМС 412/ 08.12.22 г., РД-НС-04- 123/14.12.22 г., РД-НС-04-138/ 23.12.2022 г.	ПМС 76/ 05.05.2022 г., РД-НС-04- 42/14.4.2022 г., ДЗ вх.№ 21-01- 945/18.04.2022 г. ДЗ к. вх. № 21- 01- 945/16.05.2022 г., ПМС 128/16.06.2022 г. ДЗ вх. № 21-01- 1449/ 22.06.2022 г. ПМС 412/ 8.12.2022 г. т. 5.2. от РД-НС 124/14.12.2022 г.	ПМС 412/ 08.12.2022г., РД-НС-04-124/ 14.12.2022г.	ПМС 295/ 28.09.2022 г., ДЗ вх. № 21- 01-2456/ 13.10.2022 г.	ДЗ вх. № 21- 01-164/ 18.01.2023 г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствен и болници)	ДЗ вх. №№ 21-01- 659/17.03.2022 г. 21-01- 945/18.04.2022 г. 21-01- 945/16.05.2022г. 21-01- 1370/13.06.2022 г. 21-01- 1449/13.07.2022 г. 21-01- 1889/12.08.2022 г. № 21-01- 2171/14.09.2022 г. 21-01- 2456/13.10.2022 г. 21-01- 2762/14.11.2022 г. 21-01- 3074/12.12.2022 г. 21-01- 164/18.01.2023 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2022 г. (с прехвърле ни отчетени е като трансфери за ведомстве ни болници средства)
		Резерв	ВКП	§1, ал. 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2022 г. (преизпълнен ие на приходите)	Допълнителен трансфер от МЗ по ПМС № 76, 128/2022 г. и §1 от Закл. разп. на ПМС 412/08.12.2022 г.	Допълнителен трансфер от МЗ по чл. 1 от ПМС № 412/ 08.12.2022 г.	Допълнител ен трансфер от МЗ по ПМС 295/ 28.09.2022 г.	Промени по реда на ЗПФ и Указания на МФ, във връзка с трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС по проект (ЕС)		Промени по реда на Указания на МФ № 2 от 22.03.2022 г. и § 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2022 г.	
		+/-	+/-	+	+	+/-			+/-	+/-	+/-
I.	ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО			51 032	206 926	447	40 150		298 555		298 555
1.	Здравноосигур ителни приходи			48 119					48 119		48 119
1.1.	Здравноосигур ителни вноски			41 296					41 296		41 296

1.2.	Трансфери за здравно осигуряване			6 823					6 823		6 823
2.	Неданъчни приходи			2 913					2 913		2 913
3.	Получени трансфери от Министерство то на здравеопазването за:				206 926	447	40 150		247 523		247 523
3.1	Лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето		5 736						5 736		5 736
3.2.	Дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от Закона за здравето		2 936						2 936		2 936
3.3.	Суми по чл. 37, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване		-1 891						-1 891	0	-1 891
3.4.	Дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от Закона за здравето и на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от Закона за		-3 524				40 150		36 626		36 626

	здравето										
3.5.	Медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания и извън обхвата на задължителното здравно осигуряване		-3 257						-3 257		-3 257
3.6.	Допълнителен трансфер от МЗ по чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците				206 926				206 926		206 926
3.7.	Допълнителен трансфер от МЗ за заплащане на медицинската помощ на лицата с предоставена временна закрила и на					447			447		447

	лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от Закона за здравното осигуряване, оказана до влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване (ДВ, бр. 32 от 2022 г.)										
4.	Трансфери от държавния бюджет по чл. 5										
5.	Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост (+/-)										
6.	Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост (+/-)										
II.	РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ-ВСИЧКО			51 032	206 926	447	40 150		298 555		298 555
1.	РАЗХОДИ			51 032	206 926	447	40 150	-3	298 552	-141 925	156 627
1.1.	Текущи разходи	177 429		51 032	206 926	447	40 150	-3	475 981	-141 925	334 056
1.1. 1.	Разходи за персонал							-3	-3		-3
1.1. 2.	Издръжка на административните дейности										

1.1. 3.	Здравноосигурителни плащания	177 429		51 032					228 461	-135 226	93 235
1.1. 3.1.	здравноосигурителни плащания за първична извънболнична медицинска помощ	6 740	-4 426	2 675					4 989		4 989
1.1. 3.2.	здравноосигурителни плащания за специализирана извънболнична медицинска помощ (включително за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение)	26 134	-1 704	2 796					27 226	-1 897	25 329
1.1. 3.3.	здравноосигурителни плащания за дентална помощ	17 397	-2 707	1 763					16 453		16 453
1.1. 3.4.	здравноосигурителни плащания за медико-диагностична дейност		-9 106						-9 106	-1 143	-10 249
1.1. 3.5.	здравноосигурителни плащания за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални	17 114							17 114	-16 623	491

медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастра шаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на болничната медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги:											
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.1. 3.5. 1.	в т.ч. за заплащане на изпълнени електронни предписания с предписани лекарствени продукти за домашно лечение на територията на страната, чието ниво на заплащане е 100 на сто		-3 176						-3 176		-3 176
1.1. 3.5. 2.	в т.ч. за медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната		3 142						3 142		3 142
1.1. 3.5. 3.	в т.ч. за лекарствени продукти за домашно лечение на територията на страната		12 742						12 742		12 742
1.1. 3.5. 3.1.	в т.ч. за лекарствени продукти за домашно лечение на територията на страната, назначени с протокол, за които се		12 336						12 336		12 336

	извършва експертиза										
1.1. 3.5. 3.2.	в т.ч. за лекарствени продукти за домашно лечение на територията на страната, за които не се изисква протокол		406						406		406
1.1. 3.5. 4.	в т.ч. за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастраш аващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на	17 114	-12 708						4 406	-16 623	-12 217

	болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказаните медицински услуги										
1.1. 3.6.	здравноосигурителни плащания за медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказаните медицински услуги	1 154							1 154	-4 111	-2 957
1.1. 3.7.	здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ и плащания с трансфер от централния бюджет по чл. 5	94 890	17 943	19 998					132 831	-110 790	22 041
1.1. 3.7. 1.	в т.ч. за здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ	94 890	17 943	19 998					132 831	-106 401	26 430

1.1. 3.7. 2.	в т.ч. за плащания с трансфер от централния бюджет по чл. 5									-4 389	-4 389
1.1. 3.8.	други здравноосигур ителни плащания	14 000		23 800					37 800	-662	37 138
1.1. 3.8. 1.	в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, както и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигуре ни лица	14 000		23 800					37 800	-662	37 138
1.1. 3.8. 1.1.	в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност	14 000	16 368	23 800					54 168	-294	53 874
1.1. 3.8. 1.2.	в т.ч. за здравноосигур ителни плащания за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигуре ни лица		-16 368						-16 368	-368	-16 736

1.1. 4.	Плащания от трансфери от Министерство то на здравеопазването по ал. 1, ред 3, за:				943	447	40 150		41 540	-232	41 308
1.1. 4.1.	Лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето		5 736						5 736		5 736
1.1. 4.2.	Дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б Закона за здравето		2 936						2 936	-180	2 756
1.1. 4.3.	Суми по чл. 37, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване		-1 891						-1 891	-13	-1 904
1.1. 4.4.	Дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от Закона за здравето и на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от Закона за здравето		-3 524				40 150		36 626	-5	36 621

1.1. 4.5.	Медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване		-3 257						-3 257	0	-3 257
1.1. 4.6.	Плащания за поставяне на ваксини срещу COVID-19 с трансфер от МЗ				943				943	-27	916
1.1. 4.7.	Медицинската помощ на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от Закона за здравното осигуряване, оказана до влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване (ДВ, бр. 32 от 2022 г.)					447			447	-7	440

1.1. 5.	Платания от трансфер от Министерство то на здравеопазването на изпълнителите на медицинска помощ, за персонала пряко ангажиран с дейности по време на извънредна епидемична обстановка, поради епидемично разпространение на COVID - 19, съгласно чл. 15а, ал.1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците:				205 983				205 983	-6 467	199 516
1.1. 5.1.	субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия за осъществяване				168 195				168 195	-6 467	161 728

	на болнична помощ										
1.1. 5.2.	субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия (други субсидии и плащания)				37 788				37 788		37 788
1.2.	Придобиване на нефинансови активи										
1.3.	Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи	-177 429							-177 429		-177 429
1.3. 1.	в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст в размер до 14 000,0										
2.	Предоставени трансфери на бюджетни организации,									141 925	141 925

	склучили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК										
3.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (него)							3	3		3
3.1.	предоставени трансфери							3	3		3

ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД
№ 0600101123

№	Одитни доказателства	Брой стр.
1	Докладна записка вх. № 46-01-00-68 от 27.06.2023 г. от вр. и. д. управител на НЗОК до НС на НЗОК; Писмо вх. № 35-00-7 от 04.07.2023 г. от вр. и. д. управител на НЗОК до Сметна палата; Решение № РД-НС-04-44 от 29.06.2023 г.; Писмо изх. № 04-04-380 от 29.06.2023 г. от вр. и. д. управител на НЗОК до министър-председателя на РБ чрез министъра на здравеопазването; Писмо вх. № 01-01-31 от 20.07.2023 г. от главен секретар на НС до СП; Писмо от управителя на НЗОК изх. № 02-00-21 от 29.06.2023 г., с което внася годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.; Докладна записка № 21-01-216 от 27.01.2023 г. от директора на дирекция БФП; Заповед № РД-09-156 от 27.01.2023 г. на управителя на НЗОК	43
2	Годишен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г.	181 + 1 бр. CD
3	Приемо-предавателен протокол РД-13-632 от 18.07 2023 г. с приложения, в т.ч.: ДЗ вх. № 21-01-725/23.03.2022 г., решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-38/28.03.2022 г. – информация за текущото изпълнение към 28.02.2022г. ДЗ вх. № 21-01-912/13.04.2022 г., решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-42/14.04.2022 г. – месечно разпределение на средства за 2022 г. ДЗ вх. № 21-01-1015/28.04.2022 г., решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-56/04.05.2022 г. – отчет към 31.03.2022 г. ДЗ вх. № 21-01-1620/15.07.2022 г., решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-76/22.07.2022 г. – отчет към 30.06.2022 г. и актуализирано месечно разпределение на средства за 2022 г. ДЗ вх. № 21-01-1963/22.08.2022 г., решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-88/30.08.2022 г. – информация за текущото изпълнение на средствата за ДП към 31.07.2022г. ДЗ вх. № 21-01-2245/23.09.2022 г., решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-96/28.09.2022 г. – информация за текущото изпълнение на средствата за ПИМП и СИМП към 31.08.2022г. ДЗ вх. № 21-01-2246/23.09.2022 г., решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-97/28.09.2022 г. – информация за текущото изпълнение на средствата за ДП към 31.08.2022г. ДЗ вх. № 21-01-2501/19.10.2022 г., решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-110/08.11.2022 г. – информация за текущото изпълнение към 30.09.2022г. и актуализирано месечно разпределение на средства за 2022 г. ДЗ вх. № 21-01-3111/13.12.2022 г., решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-122/14.12.2022 г. – информация за текущото изпълнение към 30.11.2022г. ДЗ вх. № 21-01-3112/13.12.2022 г., решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-133/16.12.2022 г. – актуализиран годишен план и месечно разпределение на средства за 2022 г. - ДЗ вх. № 21-01-3250/28.12.2022 г. актуализиран годишен план по бюджета на НЗОК 2022 г. - Приети на решения за прилагане на §1, ал. 1 от ЗБНЗОК за 2022 г. – РД-НС-123/14.12.2022 г. и РД-НС-04-138/23.12.2022 г.; - Междуинституционално споразумение № РД-14-87/19.04.2022 г. за превод на средства във връзка с предписване и отпускане на лекарствени продукти на ветераните от войните; - Междуинституционално споразумение № РД-14-86/19.04.2022 г. за	120

	превод на средства във връзка с предписване и отпускане на лекарствени продукти на военноинвалидите и военнопострадалите по чл.4, т.1 и 4 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите; - Междуинституционално споразумение № РД-14-88/19.04.2022 г. за превод на средства за заплащане на стойността на оказаната болнична медицинска помощ за диагностика и лечение в лечебните заведения на лицата, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес.; - Решения на Надзорния съвет на НЗОК, на основание чл. 15, ал. 1, т. 5, т. 5а и т. 7, във връзка с чл. 26, ал. 2 от ЗЗО, чл. 115 и чл. 116 от ЗПФ и §8 от ЗБНЗОК за 2022 г., за използване на средства от резерва на НЗОК: РД-НС-04-99/28.09.2022 г.; РД-НС-04-124/14.12.2022 г.; РД-НС-04-125/14.12.2022 г.; РД-НС-04-126/14.12.2022 г.; РД-НС-04-127/14.12.2022 г.	
4	Писма от АСП, НОИ, НАП, МП, МО, Държавна агенция за бежанците при МС: Писмо вх. № 14-01-65 от 12.10.2021 г. от НОИ с предоставени прогнози за приходите на НЗОК, събирани от здравноосигурителни вноски за сметка на държавния бюджет за периода 2021 г. – 2023 г.; Предоставена информация от НАП относно отчета за приходите към 31.12.2021 г.; Предоставена информация от НАП относно предоставяне на данни за изготвяне на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2021-2023 г. с писмо вх. № 09-01-191 от 07.10.2021 г.; Писмо с вх. № 09-04-322 от 10.09.2021 г. от АСП; Писмо с вх. № 04-99-32 от 09.09.2021 г. от Министерство на правосъдието; Писмо с вх. № 04-03-26 от 13.09.2021 г. от Министерство на отбраната; Писмо с вх. № 09-04-323 от 09.09.2021 г. от Държавна агенция за бежанците при МС; Писмо с вх. № 04-04-539 от 17.09.2021 г. от МЗ във връзка с планираните средства за предоставяне на трансфери към НЗОК за периода 2021 - 2023 г.	15
5	Методика за определяне на размера на сумите, заплащани от НЗОК на изпълнители на медицинска помощ, на дентална помощ и на медико-диагностични дейности за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка, приета с Решение № РД-НС-04-8 от 03.02.2022 г., Методика за определяне на размера на сумите, заплащани от НЗОК на дентална помощ за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка, приета с Решение № РД-НС-04-30 от 18.03.2022 г., Методика за определяне на размера на сумите, заплащани от НЗОК на изпълнители на медицинска помощ за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка, приета с Решение № РД-НС-04-43 от 14.02.2022 г.	35
6	Докладна записка вх. № 21-01-2501 от 19.10.2022 г. от директора на дирекция БФП относно предложения за вътрешно – компенсирани промени; Решение № РД-НС-04-110 от 08.11.2022 г.; Докладна записка К вх. № 21-01-2501 от 02.11.2022 г. от директора на дирекция БФП; Докладна записка вх. № 21-01-659 от 17.03.2022 г. от „БФП“; Решение на НС № РД-НС-04-42 от 14.04.2022 г.; Докладна записка К вх. № 21-01-945 от 16.05.2022 г. от директора на дирекция БФП; Докладна записка вх. № 21-01-1370 от 13.06.2022 г. от директора на дирекция БФП; Докладна записка вх. № 21-01-1449 от 22.06.2022 г. от директора на дирекция БФП; Докладна записка вх. № 21-01-1449 от 13.07.2022 г. от директора на дирекция БФП; Докладна записка вх. № 21-01-1889 от 12.08.2022 г. от директора на дирекция БФП; Докладна записка вх. № 21-01-2171 от 14.09.2022 г. от директора на дирекция БФП; Докладна записка вх. № 21-01-2356 от 13.10.2022 г. от директора на дирекция БФП; Докладна записка вх. № 21-01-2762 от 14.11.2022 г. от директора на дирекция	214

	БФП; Докладна записка вх. № 21-01-3074 от 12.12.2022 г. от директора на дирекция БФП; Докладна записка вх. № 21-01-164 от 18.01.2023 г. от директора на дирекция БФП; Решение № РД-НС-04-76 от 22.07.2022 г.; Решение № РД-НС-04-133 от 16.12.2022 г.; Решение № РД-НС-04-110 от 08.11.2022 г.; Решение № РД-НС-04-99 от 28.09.2022 г.; Решение № РД-НС-04-124 от 14.12.2022 г.; Решение № РД-НС-04-125 от 14.12.2022 г.; Решение № РД-НС-04-126 от 14.12.2022 г.; Решение № РД-НС-04-127 от 14.12.2022 г.	
7	Обяснения от директора на дирекция ФСД за отчетените суми по параграф 62-02 „Предоставени трансфери между бюджетни и сметки за средства от ЕС“; Справка за получени през 2022 г. средства по национална програма „Заетост и обучение на хората с увреждания“ на основание Договор РД-14-171 от 30.08.2021 г. между АЗ и НЗОК	2
8	Инструкция № РД-16-39 от 01.11.2013 г. за взаимодействие между НАП и НЗОК; Писмо изх. № 09-01-44 от 17.03.2022 г. от управителя на НЗОК до изпълнителния директор на НАП; Писмо к вх. № 09-01-44 от 17.03.2022 г.	51

СТАНОВИЩЕ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

ПО ОТЧЕТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА ЗА 2022 Г.

Настоящото становище е изготвено в изпълнение на чл. 6, ал. 5 от Закона за Сметната палата и отразява резултатите от извършения одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за 2022 г.

Бюджетът на НЗОК е основен финансов план за набиране и разходване на паричните средства от задължителното здравно осигуряване. Той е отделен от държавния бюджет, приема се със закон за съответната година и изпълнението му се отчита пред Народното събрание.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. е одобрен²⁶³ от Надзорния съвет (НС) на НЗОК на 29.06.2023 г. Представен е в Сметната палата²⁶⁴ в законоустановения седемдневен срок²⁶⁵ от приемането му от Надзорния съвет.

От вр. и. д. управител на НЗОК с писмо²⁶⁶ от 29.06.2023 г. е внесен отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. чрез министъра на здравеопазването в Министерски съвет.

Отчетът не е внесен от вр. и. д. управител на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет в Народното събрание, с което не е изпълнена разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО).

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. съответства по структура и съдържание на Закона за бюджета на НЗОК²⁶⁷ (ЗБНЗОК) за 2022 г.

Приходите и трансферите по бюджета на НЗОК се формират от здравноосигурителни приходи, неданъчни приходи, получени трансфери от Министерство на здравеопазването (МЗ) и трансфери от централния бюджет.

В ЗБНЗОК за 2022 г.²⁶⁸ са планирани приходи и трансфери в общ размер на 6 116 305 хил. лв. Отчетените приходи и трансфери са 6 419 321 хил. лв., което е с 303 016 хил. лв. или с 4,9 на сто повече от заложеното в ЗБНЗОК за 2022 г.

Планираните в ЗБНЗОК за 2022 г. здравноосигурителни приходи, формирани от здравноосигурителни вноски и трансфери за здравно осигуряване са в размер на 5 914 317 хил. лв. и са с най-голям относителен дял – 96,7 на сто от общия размер на планираните приходи и трансфери. Отчетените здравноосигурителни приходи – 5 965 403 хил. лв., са с 51 986 хил. лв. (0,9 на сто) повече от планираните със закона.

Отчетените приходи от здравноосигурителни вноски в размер на 3 803 454 хил. лв. са с 1,2 на сто повече от планираните в ЗБНЗОК за 2022 г.

²⁶³ Решение № РД-НС-04-44 от 29.06.2023 г.

²⁶⁴ Писмо изх. № 05-00-8 от 04.07.2023 г.

²⁶⁵ по чл. 56, ал. 1 от Закона за Сметната палата

²⁶⁶ Писмо изх. № 04-04-380 от 29.06.2023 г.

²⁶⁷ обн., ДВ., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., доп. ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г., изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г., доп. ДВ, бр. 62 от 05.08.2022 г.

²⁶⁸ обн., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., доп., ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г., изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г., доп., ДВ, бр. 62 от 05.08.2022 г.

Получените трансфери за здравно осигуряване за 2022 г. в размер на 2 161 949 хил. лв. и представляват 36,2 на сто от отчетените здравноосигурителни приходи по бюджета на НЗОК за 2022 г.

В ЗБНЗОК за 2022 г. са планирани 23 162 хил. лв. неданъчни приходи, които включват приходи и доходи от собственост, глоби, санкции и наказателни лихви и други неданъчни приходи. Отчетените неданъчните приходи са 27 610 хил. лв. и са с 4 448 хил. лв. повече от планираните със закона.

В ЗБНЗОК за 2022 г. са планирани трансфери от МЗ в размер на 106 571 хил. лв. за финансиране на разходите за: лекарствени продукти (ЛП) – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал.1, т.1а, 2, 3а и 6б от ЗЗ; суми по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО; дейности във връзка с лечението на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ; медицински изделия (МИ), помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

През 2022 г. са получени трансфери от МЗ по чл. 15а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците.

Получените трансфери от МЗ са в размер на 354 094 хил. лв. и са с 247 523 хил. лв. (232 на сто) повече от планираните със ЗБНЗОК за 2022 г.

За срока на обявена извънредна епидемична обстановка поради епидемично разпространение на заразна болест по чл. 61, ал. 1 от ЗЗ чрез трансфер от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г. се осигуряват средства на изпълнителите на болнична медицинска помощ за изплащане на допълнителни трудови възнаграждения на медицинския персонал за всеки месец.

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г. трансфери от централния бюджет по чл. 5 от закона са в размер на 72 255 хил. лв., като към 31.12.2022 г. са отчетени 72 205 хил. лв. Със ЗБНЗОК за 2022 г.²⁶⁹ са определени *разходи и трансфери* в размер на 6 116 305 хил. лв., и включват: текущи разходи, разходи за придобиване на нефинансови активи и резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи.

За 2022 г. са отчетени 6 373 916 хил. лв. разходи и трансфери, което е с 257 611 хил. лв. (4,2 на сто) повече от планираните със закона и надвишават с 516 594 хил. лв. (8,8 на сто) отчетените през 2021 г.

За текущи разходи със ЗБНЗОК за 2022 г. са предвидени 5 933 875 хил. лв., които включват разходи за: персонал; издръжка на административните дейности; здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ.

Отчетените текущи разходи за 2022 г. са в размер на 6 369 438 хил. лв. (в т.ч. 141 925 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и са със 7,3 на сто повече от предвидените закона.

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г. здравноосигурителни плащания са в размер на 5 678 270 хил. лв. и заемат най-голям дял от текущите разходи – 96,6 на сто, както и най-голям дял – 93,7 на сто от общо разходи и трансфери. След извършена актуализация на закона²⁷⁰, разходите за здравноосигурителни плащания са увеличени с 53 801 хил. лв. и са в размер на 5 732 071 хил. лв. В резултат на извършени промени по бюджета, с решения на НС на НЗОК и с постановления на МС, размерът на здравноосигурителните плащания е увеличен с 228 462 хил. лв. и възлиза на 5 960 533 хил. лв. (в т.ч. 135 226 хил. лв. трансфер за ведомствени болници).

Отчетените здравноосигурителни плащания са в размер на 5 942 416 хил. лв. и са с 210 344 хил. лв. (3,7 на сто) повече спрямо определените със ЗБНЗОК за 2022 г.

²⁶⁹ обн., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г., доп., ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г., изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 05.07.2022 г., доп., ДВ, бр. 62 от 05.08.2022 г.

²⁷⁰ изм. и доп., ДВ, бр. 52 от 2022 г.

С най-голям относителен дял в общия размер на здравноосигурителни плащания са разходите за болнична медицинска помощ и плащания с трансфер от централния бюджет по чл. 5 от ЗБНЗОК за 2022 г. – 49,2 на сто, следвани от разходите за лекарствени продукти, медицинска помощ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната – 25,7 на сто и за специализирана извънболнична медицинска помощ – 6,9 на сто.

Със ЗБНЗОК за 2022 г. за здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, са планирани средства в размер на 92 900 хил. лв. или 1,6 на сто от планираните здравноосигурителни плащания, като с извършените през 2022 г. промени по бюджета на НЗОК средствата са увеличени с 54 168 хил. лв., а отчетените средства са 141 701 хил. лв.

Приетите със ЗБНЗОК за 2022 г. средства за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица са в размер на 25 000 хил. лв. С извършени през 2022 г. промени средствата са намалени с 16 368 хил. лв. (с 65,5 на сто). Отчетените средства са в размер на 8 632 хил. лв. (в т.ч. 368 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и представляват 0,1 на сто от всички отчетени здравноосигурителни плащания.

Отчетените плащания от трансфери от МЗ са 342 489 хил. лв., което е с 221,4 на сто повече от предвидените в ЗБНЗОК за 2022 г. - 106 571 хил. лв.

В ЗБНЗОК за 2022 г. за придобиване на нефинансови активи са предвидени 5 000 хил. лв., които заемат дял от 0,1 на сто от планираните разходи и трансфери. Отчетените разходи са 4 474 хил. лв. или 10,5 на сто по-малко от планираните със закона.

През 2022 г. средствата от резерва по бюджета на НЗОК в размер на 177 429 хил. лв., са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

През 2022 г. са отчетени трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК в размер на 141 925 хил. лв.

Съгласно ЗБНЗОК за 2022 г., бюджетът на НЗОК е приет с балансирано *бюджетно салдо*. В резултат на отчетените към 31.12.2022 г. разходи и трансфери - всичко в общ размер на 6 373 916 хил. лв., спрямо отчетените приходи и трансфери - всичко в общ размер на 6 419 321 хил. лв. се формира положително бюджетно салдо за годината в размер на 45 405 хил. лв.

В заключение Сметната палата изразява следното становище:

Изготвеният отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. съответства на структурата, показателите и изискванията на ЗБНЗОК за 2022 г. Отчетените приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2022 г. е отчетено в съответствие с изискванията на ЗБНЗОК за 2022 г. Извършените през годината промени между елементите на разходите и трансферите в рамките на определения бюджет, и увеличението на приходите и разходите са в съответствие с нормативните изисквания.